

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Synonyma medicinae sive clavis sanationis

Simon <lanuensis>

[Venedig], 13. Nov. 1486

A

[urn:nbn:de:bsz:31-315861](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-315861)

Simonis Augustini Civitatis

Incipit clavis sanationis elaborata p venerabilem virum magistrū Simonem Januensem domini pape subdyaconum & capellanum medicum quondā felicitis recordatiōis domini Nicolai pape quarti q fuit prim^o de ordine minor.

Domino suo p̄cipuo domino magistro Capano domini pape capellano canonico parisiensi: Simon Januensis subdyaconus seipsum ex debito cōmendat. Opusculum tam dudum a vobis postulatum quasi quid utile continens cum quanta potui diligentia qualitercūq; ad finem vsq; perductum ingenio vestro dirigere censui iudicanduz: & si supplici rogatui detur audacia ēt corrigendum dūmodo tantuz p̄bi losophie culmen ad huiusmodi vilia nō dedignetur descendere. Nec certe mihi deest ab imperio vestro presumptio. Nam vos ipse hoc ipsum mihi iussistis. Magnam enim in eo partem vestram sentio. Et si calūniabile quicq; cōtinet nō minus vobis q̄ mihi habetis ignoscere. cognoscere nāq; cui ipeperastis. Porro si quid utile continet vobis ascribendum est. possessio enim vestra est & opus & auctor. Subscripta prefatio non vobis vt vobis dirigitur. sed vt cum ceteris si libet & vt libet in publicum dirigatis.

Venerabili viro magistro Simoni Januensi domini pape subdyacono & capellano canonico Rothomagensi amico suo carissimo tanq; fratri: Campanus eiusdem domini pape capellanus canonicus parisiensi salutem & quicquid est optabile sane mēti. Grande donum nuper a caritate vestra recepi per religiosum virum priorem de pauerano: qd fuit a me cū tanta iocūditate receptuz cum quanto desiderio fuerat diutius expectatum. Missis enim mihi clauē sanationis sine qua apud Latinos non viget ars de ingenio sanitatis. Ego enim vestrum librum sic intitulavi Clavis sanationis elaborata per magistrum Simonem Januensem domini pape subdyaconum & capellanum medicū quondam felicitis memorie domini Nicolai pape quarti qui fuit primus de ordine minorum. Quippe quēadmodum per clauem est ingressus in domum: ita per librum vestrum est ingressus in cognitionē curarum egritudinuz. Nam per ipsum inueniuntur res ad hanc curam necessarie sicut in domo p̄ clauem aperta inueniuntur res vsibus humanis accomode. Sed in magnam admirationem mihi venit prefati libri editio: in quo continetur reruz d̄ quibus agitur vtilis valde distinctio & dictorum irrefragabilis certitudo. Et quāuis apud nos sit librorum copia copiosa: singulare tamē donuz dei reputo q̄ ea per vos cum tanta potuerit cōuenientia per inuicem copulari. Non est enim vtilitas occul-

tanda ne merito fiat is similis seruo neq; qui tentum receptum a domino suo abiēs fodijt sub terra. Prefertim cum veritas ipsa dicat omnipotenti retribuere. Nec absone: quia nihil habemus quod ab illa veritate nō acceperimus dicente apostolo. Quid habes quod non accepisti. Neq; timeatis si liber vester procedit in lucez: quoniam totus lucidus est & in eo tenebre nulle sūt. Et qui forsitan nite tur aliquid eius infringere: cadet sub robore testium inductoz. Gaudete igitur carissime d̄ magno vigiliq; labore quem pro illius operis compilatiōe portastis. quoniaz latinitatez docuistis exercere per necessariuz ingeniu; sanitatis circa quod versatur tota sciētia medicine: q; sicut ars non habet effectū sine artifice qui habeat cōuenientia instrumēta: sic nec medicus sanare pōt si nō habeat rerum quas in lucem posuistis notitiam pleniorē. Cognita nō plene medicine nomina rerum. Promere propofui quo viget artis opus. Si quātum voluit tandem non posse negauit: Ad veniam satis hoc voluisse satis.

Habebat. S. discere & docere posse res sine nominibus. Nemo paruū existimet a nominis ignorantia decipi. Turbatur parumper. S. ob nominum controuersiam oriri litigium. Contremiscat mens medici ab eorūdem errore tam conscientie proprie q̄ egi vite imminere periculum. Sunt medicinarum simpliciu; cibozum ue multa peregrina vocabula: quozum quedam a greca: quedam vero ab arabica lingua deducta sunt. Nonnulla & q̄q; latina varietate idiomatu; dubia ad quorum omnium agnitionē non opus est assertionē facili sed deliberato iudicio ne vt neglecto modi co graue & irreparabile occurrat dispendium. Quid das languenti & a te vitam speranti q̄ ne scias: Cum exhibes pro salutari mortiferum putas ignauiam excusatore refugium. Nō est tam parui humana conditio vt emanu incurie vita dependeat. Nescio in ope medicine cuius magis necessaria sit cognitio q̄ q; humanis p̄sit vt obfit corporibus. hec a simplicibus medicinis et cibis habet originem & veluti a primis elementis fundamina hec sciri oportet per nomina. nam sine proprio nomine quicquid vix rite cognoscitur. Quapropter ad horum scientie indagatiōnez iugi & importuno studio me ipsuz prebui: vt per triginta ferme annos quicquid ad id fieri potuit non obmisi. Et quanto minus sufficētem ad tale me reperij: tanto effusius in requietis laboribus me subegi: vt videlicet q̄ inueneraz scripto redigerem: ac vtilitati publice cōmodarem & id ipsum solum mihi tanti laboris premiū destinari. Est nāq; tā ad errores assuetos q̄ ad emergentes corrigendos vt arbitror satis valēs opusculum in quo non mō nomē p̄ noia: verū etiam

ipsas descriptiones rerum quarūcūq; potui
declarationē sum conatus exprimere. atq; claris
simorum antiquoz auctoritatib; subsulcire. quo
tegmīne increduloz puto euitasse calūniā. Et
si non oīa vt vellem elucidauerim viam tñ huic
ad deficientiū suppletūm quis sedulus explo
rator habebit. Et qm̄ auctoritatibus est initen
dum primo auctores referaz quoz ad huiusmōi
robur sepe reuolui volumina. Primum ex gre
cis **Hya**scoridis liber pducatur. hūc. **S.** in pro
hemio. vi. de simplicibus medicinis oibus pre
fert laude his qui de hac materia cōscripserunt.
verum liber eius qui ab antiquo in latinū habet
a primo exēplari differt. Nam hic per alphabe
tum in latinum ordinatus est. Ille vero in. v. li
bris distinctus vt per ipsius p̄hemioz demonstrat
Multa etiā capitula in hoc desunt q̄ ille conti
net. aliqua etiam in hoc libro sunt addita q̄ ipsi
auctore non sunt. per **Serapionē** de simplicib;
medicinis z per hoc opus ostēdit. Post **Hya**
scoridem **Alexandri** librum d̄ practica diligenter
insperi q̄ quāuis tribus distinguitur libellis terti
qui de febribus est nec veritatem in nominibus
neq; tanti p̄bi seriem videt pleniū continere.
Deinde ex **Democriti** practica cuius ypocras
vt inuenio in antiquis scripturis discipulus fuit
per pauca extrahi. **I**tem ex obralmico **Demo**
stenis cōtinente quicquid ad oculoꝝ sanitatis cu
stodiam z egritudinū curas expedit. hic liber an
tiquissim; mihi occurrit in quo deficiebant de
incepta disputatione de visu plurima z de ana
thomia oculi. cetera vero aderant z completa z
miro lepore condita. **D**einde ex libris sex. **Ori**
basij in practica de illis nouem quos filio suo **Eu**
stachio scripsit quos vt ipse ait ex lxxij. quos de
medicina cōdiderat exerp̄sit. **I**tem ex gynetia
Musionis q̄ egritudines matricis z mulierum
accidentia continet greco stilo. **I**tem extertio li
bro **Pauli** de illis septez quos in medicina scri
psit multa collegi z multa ignota reliqui. Nam
inuenio auctores grecos vt p̄to pp̄ ydiomata
differre multis medicinaz vocabulis. **E**t ex gre
cis ē epistola. **S.** ad **Glauconem** duos cōtinēs
tractatus. quorum primus ē d̄ febribus. secundus
de apostematib;. **E**t liber de alimētis. **E**t liber
sextus de simplicibus medicinis eiusdem. **C**ete
rorum vero libroz eius vt reoz satis sunt exposi
ta nomina. **I**tem ex pte cuiusdem libri de greco
translati similimi **Almanzoris**. imo ē omnino idēz
nisi q̄ **Almanzoris** translatio ab arabico fuit illi
vero a greco. **E**t quo apparet q̄ **Almanzoris** li
brum sibi attribuit **Rasis** poti; q̄ ediderit. **I**te
ex quodam de simplicibus medicinis cui est titu
lus. **S.** ad **Paternianū**. hi a greco. s; post hos
ex libro de doctrina greca continente dictiones
grecas in greco scriptas z per alphabetum ordi
natas expositas per latinum. z ecōuerso latinas
per alphabetum latinum in greco expositas. **E**t

arabicis vero auctoribus. primo ex canone **Zui**
cēne qui vt cōpertum est plures continet falsita
tes tam ab exēplari arabico q̄ ab ipsius transla
tione. quāuis ipsemet auctor errauerit in q̄ plu
ribus medicinis simplicibus z aliquas ignoraue
rit vt in locis pp̄rijs ostendetur. **I**tem ex libro
Serapionis de simplicibus medicinis per quez
multi errores apud **Zui**. z alios declaratur. **E**t
ex breuiario **Joānis Serapiois**. **E**t ex libris **ra**
sis. verum vt iam dictum est **Almanzoris** liber a
greco vt habuisse originem. **L**iber diuisionū ex
parte compositus ex eodem **Almanzore** apparet
qui ambo libri nec stilum neq; modū tenent ara
bicum imo multuz distant a modo eiusdē **Rasis**
quem tenuit in libro suo magno dicto **Alcham** a
quo etiā multa extrahi. **I**te ex **Abuchasim** azā
ra maxime ex eius. xxvij. de preparatione medi
cinaz simpliciu. **E**t ex tribus libris **Albēme** sue.
Et ex libro **Alabas** q̄ vocatur liber completus
in quo ad modum paz. pficere potui. Nam vo
cabulorum que cōtinēt quedaz neq; greca neq;
arabica sunt. z aliqua greca z aliqua arabica. sed
ad latinum modum declinādi extorta z ob hoc a
pp̄a. platiōe corrupta. z vt difficilime expositio
nis multa dereliquit. **E**t si aliqua ex libris **Isaac**
seu ex alijs a **Constantino** translatis collegi ea p̄
pauca sunt. nam eius translatio satis est mihi su
specta. **I**nsuper z ex libro d̄ doctrina arabica si
milis supra dicto de greca doctrina. **E**t auctorib;
vero latinis antiquis. primo ex **Plinij** secundi
libro de naturali hystoria qui cōtinēt in. xxxvi. li
bris fere oīam rerum q̄ in orbe sunt narrationē.
Ite ex libro **Cornelij celsi** de medicina in. xij.
particulas diuiso. hic **Corneli** a dicto **Plinio**
cōmendatur. **D**einde ex **Cassio felice** qui z ipse
a **Cornelio** multum extollitur. qui cōtinēt tracta
tus duos de practica. **E**t ex sex libris **Theodori**
pisciani de medicina a quo dicta sunt theodori
con antidota. **E**t ex **Passionario** **Sariponti**
Sed q̄ liber ex epistola. **S.** ad **Glauconem** et
ex libris **Pauli** z **Alexandri** z **Theodori** com
positus est pauca mihi contulit. **I**tem ex antido
tario vniuersali qd̄ de multis antiquis agregatū
per vtile in multis extat. **E**t ex butanico de sim
plicibus medicinis. **I**tem ex alio quodam libro
antiquo de simplicib; medicinis in hac re copio
so qui licet titulo careat ab auctenticis non disso
nat auctoribus. **S**imiliter z ex macri libro versi
bus edito. **Sed** z ipse a **Plinio** z **Hya**scoride
sumpsit qd̄ edidit hi medicinales. **P**reter hos
omnes z ex vegecij libris quattuor de mulo me
dicinarum. **E**t ex **Serodij** libris duobus de ea
dem re. **E**t ex **Paladio** de agricultura. **I**tem
ex libro **Ysidori** ethymologiarum. **N**ec his so
lum contentus sed ad diuersas mōdi partes per
sedulos viros indagare ab aduenis sciscitari non
piguī vsq; adeo q̄ per montes arduos nemoꝝ
sas cōualles campos ripasq; sepe lustrādo aliqñ

comite me feci culus dā anicule eretēsis ad modū sciōle non modo ī dignoscendūz herbis z nomi bus grecis exponendis. verū ēt. in ipsis herbarū virtutibus secundū. **H**asco dīs sententiā expli candis. **O**mnia tentavi quantū ī genij mei pau pertas fieret vt opus efficeretur ex cultuz. Sed frustra laborat vesana mortalitas si quid ad per fectionēz vsqz adducere sperauerit quod solius diuinitatis existit.

Riplici existente omniū medicinaz sim pliciu z genere plātarū videlicet anima lium z mineraliū non satis ad eorum co gnitionē solis scripturis in tenduz deputaueriz qn frequenti visitatione ac diligenti iuestigatio ne ad id studiū īpendat. q̄ maxime circa plātarū distātiās. **N**āz nō solū sed etates quadripartito anni tēpore mutāt faciēt. **U**ez in diuersis regi onibus sitilibusqz terrarū accidit que eedes sunt spē. p̄sus alie reputētur. **A**lter nāqz cultis alter siluestribus. alī ī cōuallib⁹ z cāpestrib⁹ hūidīs vl locis. alī mōtuosis z aridis alī vmbrosīs. alī apri cis. variānt taz effigie q̄ effectu. **Q**uappī colli gēdis īp̄is z eaz partib⁹ multū īterest. **D**ia qdē plantaria plena maturitate legēda sunt. **T**ene ra nāqz z adhuc ortui vicina nimio crudoz hu more domināte quasi īfantili etate ībecillia viri bus existūt. **S**ed z arefcētia senectuti vicina vt fuco sic desituta vitari oportet. at media ēt ro busta etate veluti in iuuetute quadā p̄dita vi ribus p̄feruntur. **P**orro alio tēpore flores alio folia alioqz semina coligi alioqz radices euelli oz etiā alio exuari. **N**āz radices q̄do folia cadere incipiūt vt **D**ya. iubet effodi. **C**etera vt iā di ctū est plena ī maturitate petant. **H**oc etiā cauē dū idē iubet ne vetusta radice plante accipiant. p̄fertiz cū que dābis in anno germinēt z flozeāt. quedā nihilominus tēpestiuus quedā vero seri us quedā breuiori tēpore quedā prolixiori matu rescant flozeāt z seminēt. quare non omnia vno eodemqz tempore rite colligi poterunt. **S**ed quando z qualiter colligere oportet reponere z suari nec non z operationes circa huiusmodi a dya. ī. p̄bemio z ī. xxvij. azaravi z buchafim. z ēt in hoc ope determinatū habes. **C**eterz que scri pto plene mādari nō poterant studioso z sagaci ingenio referuantur.

Diuersitas platonum apud natōnes ex igit diuersas litteras per quas ille plati ones p̄nunciari possint quo fit q̄ ara bes aliquas litteras habēt quarū vocibus nec in nostro ydiomate indigemus nec nostris litteris exp̄mere possimus. similiter autē z greci. **E**t qa multa sunt vocabula ab his linguis expositione ī digētia que nostris litteris scribi nō possunt pro posuerāt aliquas figuras ī nostris litteris adde f quibus ea vocabula vbiqz exp̄mi possēt. **S**z nihil ē q̄ in manibus scriptoz suari possit illeuz getiā nostras litteras z visitatas corūpunt. qua

propter id p̄posituz omisi. statui tamen aliqua p̄pter veritatē litteris arabicis z aliqua grecis ī scriberē vt sciētēs etiā linguas scirēt qd essent z qualiter p̄ferri debeāt. **S**ed nec puto hoc satis tute scriptozibus accōmodatū. duas tñ litteras que latinitati desunt sicut de īp̄is vocalibus eas facimus ita visuz est mibi illas vocales quando ī cōsonantes transcunt aliqualiter imutare. **N**āz **I**. cū est cōsanās scribere suadeo descēdente a li nea in hūc modū. **I**. **U**. vero similiter q̄do con sonantis voce fungit in hūc modū describi vellē iūctis videlicet lineis īferius ī acutū angulū. hoc enīz valde necessariū ī hoc opere apparebit. ali qua ēt sup singulas litteras de conueniētia z di stantia quas habent dicte lingue ī illis litteris ad nostras p̄scribas. **S**ciendū ē q̄. a. littera que pi ma in serie apud quā plures gentes ordinatur q̄ arabes alif vocant sepissime apud eos sonat. a. ī terdū tantū. e. vt elkli. lelmelik qd est dictu cozo na regia z est mellilotū sic p̄ferunt z tamē p̄ alif scribunt vt vides in. ij. canonis **A**uicēne. **A**liq̄ do sonat. **I**. vnde interdū dicit ille z scribunt al la qd est deus. **A**liquando sonat. o. vel. u. vt ha betur in eodem libro vsnee z ēt vsnen z buchue que omnia scribuntur in littera alif z ab ea incipi unt. distingūt tamē hoc totum p̄ certas notas. **G**recū vero alaf ī nulla a nostro. a. differt p̄tate

Abanatib alias akantib vel alcu tub vel cutub seu cutubut. arabi ce spē sūt melacolie apud **A**ui. libro. iij. capitulo decimo. **A**baz expōit **S**tep. qd est arabi ce plumbum. albar alias abar ta men vocatur. **A**bcella exponitur in antiquis sy nonimis q̄ est agrimonia.

Abel in fo canonis **A**ui. exponitur q̄ est fructus iu niperi quod non est verum nam granum iuni perij dicit habbarbar. hab ei cuz aspiratione est fructus. hoc autem sine aspiratione scribitur in littera alif. fructus vero arabice vocatur sakebe z athaniar. **P**reterea īfra scribitur ab. **A**. ca. d̄ iunipo q̄ vocatur harbar. **E**st autem abbel fa uina vt patet per **S**erapionem suo capit. apud concordiam eius cum **A**ui. desicit tamen **A**ui. in secundo areola membrorū expulsionis. est au tem in arabico post aureolam membrorum capi tis sic membra expulsionis prouocat vrinā z me strua z eicit setum z educit sanguinem z cetera. operationes tamen iuniperi z sauiue cōueniūt. sed sauiue fortiores sunt.

Abestus vel abesti in antiquis libris reperitur se pe. z est corruptum grecum pro calce positum. nam abestos grece est calx. abestos vero est gem ma quedam. **P**linius libro. xxxvij. vbi de gem mis tractat. **I**n archadie inquit montibus nasci tur hec gemma coloris ferri aliquando ab eodez

sede vocatur.

Abneleates arabice est alumē affoz vt apud **Serapio**. capitulo de asnen exponitur.

Abnus arabice eb anus arbor cuius lignum est interius nigrum extra vero subalbidum notum.

Abogebaram arabice scarabeus. vt in libro de doctrina arabica.

Abosessus ara. etiam scarabeus vocatur. vel species eius vt eodem libro.

Abrioch aque exponit. **Aui.** q̄ est medicina persica. z sonat in arabico vas aque. s. quodam genus ydrie.

Abriçon. vel vt quidam nominant quintinos falso tamen. est id ex quo fit ypoquistidos vt **Byasca**. de ciseos de quo infra i ypo.

Abrungi ara. est granum quodam laratum quod caremus cuius capitulum in **Serapione** inuenies. quandocunq; aliquod nomen arabicum desinit in .g. debet proferri i .g. eo sono quo sonare facimus. **J.** litteram sequentem. non quo sonat o. vel u. sequantibus. z propterea bene scripsit translator: **Auicen.** in talibus vocabulis. i. litterā post .g. vt sonum eius proprie exponeretur quāuis. i. non debeat esse. vt si dicis doronigi pro doromigi. z abrungi pro abzung. scitaragi pro scitara.

Abrotanum non aprotanum vt quedā synonyma greci abrotanum vocant vel auroton. **A.** consonante pro .b. quo carent. **Byasc.** abrotanum quod multi eradium vocant falso suple. naz alia herba est aut g'riatomō est semina cuius fructus est arbori similis cum albis folijs z minutis z diuisis sicut crisō circa ipsam florem habet aurosum z in estate nascens odoratum cum aliqua grauedine. gustum habet amarissimum. Tale vero est ficum abrotanum. Est z alterum genus quod masculum dicitur fructice sarmento. sum semen habens minutum sicut absinthium multum nascitur in capadocia z incertis regionibus z in ciuitate ripia. **Plinius** duoz traditur generū cāpestre ac montanum. hoc feminam. illud marē intelligi volumus amaritudo absinthij in utroq; sponte prouenit cacumine suo se pro-pagat z cetera vt **Bya.** arabes kaifum abrotanum vocant. sed leuisticum keifim z si kaifim dicis non refert.

Absinthium greci tamē cū .p. littera apscinthium z sine .c. scribunt. arabes vero .p. littera carētes. s. pro ea ponunt z absinthium dicunt. vocant ēt z yebeb z kauiz vt i libro de doctrina arabica. In regali vero disputatione **Hali** vocatur bululengeri. sed nec grecum neq; arabicum est. **Byasc.** absinthium est notum cuius probabilius est ponticum z capadotium nascens in montibus. vnde nomen accepit a terra z infra. z postea aliud absinthium. marinum quod qdem crision vocant tenuis fructu ac semine a supra dicto z angustiorib; folijs. neq; simpliciter amarum sed odoris graui-

ris atq; stomaci verabile. z infra est tertia species absinthij quod appellatur sandonicū in sandonica regione nascens apud gala harti alpes sub amarum atq; non ita spissus. semen habet vt superius. sed vnam cum eo habet virtutē z similitudinem crision zc. **Pli.** sunt eius plura genera. sandonicum appellatur a ciuitate gallie. ponticum a ponto vbi peccora illo pinguescūt z ob id sine felice reperiuntur. neq; aliud prestantius multū italico amarius sed medula pontici dulcis zc. z infra. Est z absinthium marinum quod quidā crision vocant angustius prore minusq; amarum sō inimicum. aluum mollit pellitq; animalia i trancorum zc. **S.** vero videt velle scia quartā esse absinthij speciem quam quidam sandonicū putant. liber antiquus de simplici medicina quatuor sunt eius species est andonicum. gallicum. marinum. z ponticum a ponto regione dictum quod est melius z etiam hoc ponticum est id qd arabes romanum vocant. **Aui.** ponit opiniones de speciebus eius z nominat eas a regionib; z videtur velle qd nabati quod est orientale sit ex speciebus scia z susin. z cartense extollit in bonitate qd autem hebetur ericcat caput in arabico ē aleuiat caput. sed ipsius succus facit sodam. z vt scribitur cōfert p̄focacioni in trinfecce. arabes habent p̄focacioni fungorum.

Absus exponit. **Aui.** q̄ est medicina karmena z persica. in arabico tamen scribitur abūchal.

Abs. apud **Bya.** est quedam species cassie lignee in capi. quod incipit cassia fistula de qua infra in capitulo.

Abuligise exponit. **Aui.** q̄ est lactuca asini ipsaq; describit z dicit vocari simaren sicut est in arabico. z simaren z dicit ipsam habere tres species. de ea quatuor facit capi. vnū quod dictū ē. aliud quod incipit lactuca asini. terciū quod incipit simarus quartū qd in arabico scribit herf lus. hec autē planta fm suas species vocatur a **Bya.** an chufas de qua infra inan.

Acacalis. **Strep.** in synonymis puto inqt spēm tarfe z tarfe ē tamariscus.

Acacia grecū ē a kakia dicta. naz greci .c. litterā nō habet. similiter z arabes a kakia dicunt. **Byasc.** acacia ex fructu sit arboris spinose que maxime in egipto nascitur. hic fructus velut oliua premittur z succus in sole siccatur. est igitur optima acacia que ē lenis z subrusa suauitate odore subacida z gustu valde stiptica hec enim maxime de immaturo fructu premittur. **Naz** nigra de maturo fructu sit vt coctura zc. **Pli.** acacia sit in egipto spissa arbore alba nigraq;. **Itē** viridis q̄ oge melior ē prioribus sit z i galatia teterrima spinosiore arbore semen omnium lenticule. minor tamen z grano z folliculo. colligere autūno succus ex folliculis aqua celesti p̄fusis mori pilatus ex premitur z in sole densatus in pastulos redigere. sit z ex folijs minus efficac. ad coria perficiēda

vine pro gala vtuntur. In libro vero Serap. ex
verbo **Dyas** habet qd fit ex spina cuius magni-
tudo e sic arborz z habet semen sicut lupinus in
vaginis z flore album. Tandem dicit qd est ar-
bor gummi arabici. In ceteris cōcordat cū **Pli.**
Aui. vero dicit ipsam esse succū alcanti. Nos ve-
ro tali acacia carentes de fructu prunellaruz sil-
uestrium succo expresse z decocto ad spissitudinē
facimus z inuenit in ea efficacia. **Step.** acaquia
scripsit.

Acalantia. **A.** vepribus assueta dicta ab acate gre-
co qd e spina. Quidam luxinā qdaz carduellum
vocāt. **Pli.** vt infra.

Acalatos. g. carduellus albus. alij acantos dicunt
vt infra.

Acalife vrtica. apud **Dya.** primo capi. z. e. grecuz
verū cōi sermone vocat apud eos knidi. qdam
tamē corruptū igrdam dicūt. dicitur autē a knif
mos quod est pruritus. **Step.** in synonymis aca-
life euagna est orisum non est arabicuz. nā amu-
re est vrtica arabice.

Acala. **Pli.** prima est violis cōcolori amplitudī
ne. vincat numero foliorum marinā quinqz soli-
orum non extendentem. eadem odore superat.
est eniz gravis odoris acala zc.

Acamere est spēs sabuci siluestris apud **Pli.** vt
infra in sabuco.

Acanos. **Step.** in synonymis z e herba dicta esse-
renum agreste.

Acantuos infra machantos.

Achāta grece spina. p. k. melius scribitur vt gre-
cus. latini achanti dicunt.

Achanta haniqz exponit **Step.** qd est spina iuday-
ca. z e suchaa arabice.

Achantis leuce. **Dya.** siue vt latini spina alba. na-
scitur in montibus atqz siluestribus locis z viri-
dia folia habet vt cameleōta alba. sed angustiora
z albidiora z aspera z spinosa virgam cubitis du-
obus longam in grossitudine minoris digiti. In-
terius inanē. habens in sūmitate capitellū spino-
sum sicut echinus marinus. i. ericius z oblongū
florez habet purpureū in quibus capitibus semē
est gincō simile sed rotundum. In libro vero an-
tiquo cardui simile sed rotundius z minutius zc
hoc dicit arab. bedeguard vel vt melius bedeo-
ard de quo infra in be. vide capitulū **Dyas.** qd
dictū est in capitulo **Serap.** z. **A.** de bedoard z
videbis qd idē dicunt. **Step.** in synonymis acan-
ta leuci e spina alba z est bederacē voluit dicere
bedeoard. In libro antiquo reperij qd vocatur
echinum.

Achantis arabica. **Dya.** similis est superiori. s. acā-
ti leuce nascitur spinosa z alba zc. Est qd ab **A.**
z **Serapi.** dicit suchaa de qua infra in su.

Acantis egyptia inuenitur in pratica **Alexandri** in
cōfectione collarij ad tingenda leuce mata puto
qd sit idem qd achantis arabica.

Acantho chyros grece spinosus porchus ab achā-

ta qd est spina z chyros porchu soia hec que ab
acātha qd est spina veniunt. p. k. z th. melius scri-
buntur vt supra vidisti in achanta greco.

Achantos seu achantinos **Dya.** grece melāfillōs
aut pederota dicitur. nascitur i parietibus z i lo-
cis lapidosis z humectis. Cuius spēs due sunt. al-
tera spiosa ac brebis alia tirsola. **Melāfillōs** dī-
co qd folia nigra hebeat z pinguis z valde diuisa
sic eruca longiora z latiora. virgas hz duoz cubi-
toz i grossitudine digiti z i capite virge ipsius hz
folia minuta i qua caput est vt cardus coloris ia-
cinti flos est albus z semen coloris mellini cū ra-
dice mucilaginosā z rufa z longa zc. z infra est et
alia agrestis similis coliuio spinosa sed breuior. a
supradicta et ce. **Pli.** est vrbana herba elato-
lōgoz flore crepidines marginū assergentiūqz
puluinozū thoros vesties. duo sunt genera acu-
leatum z crispū qd breuius alterū breue qd aliqui
pederotē vocāt. alii melāfillū. Itē alibi post ser-
monez de yrigo. sic inqt acanō erigiō ascribant
spinofam breuiēqz z latā herbaz spinosiqz lateri-
busqz zc. et infra. alii erigē falso eadē putauerūt
esse zc. Reperi in libro greco hystoriato herbaz
depictā vt hic describit flore albo pederota voca-
ta. Itē alius liber antiquus hystoriatus. achātū
alii dicunt melāfillō. alii peder o nascit in locis
amenis z aquosis nec nō z petrosis. folia habet
paulo maiorā lactuce siffa sicut eruce. viriditate
sub nigra caulē habens lenē duoz cubitozū lōgū
grossum ad digiti modū. in superiori parte ad sū-
muz capitis habet folia minuta in blōga iter que
nascuntur femina in modum pistaceozū ex qbus
flores subalbidi emergunt. caput illius herbe tir-
so simile est. radices eius molles flaccide glucti-
nose longe gustum afficiunt vrentes zc. In vi.
S. de simpli. medi. achantis scribitur.

Achantion. **Pli.** greci sic vocant herbā qdam si-
mile spie albe minoribus tamē foliis multo acu-
leatis per extremitates z velud arāeos altitudi-
ne obductos qua collecta etiā vestes quedam bā-
bacinis similes sunt i oriente zc. **Step.** in syno-
nimis sequere scome est dicta.

Achantus arbor in egypto sp frondēs sic dicta qa
spis est plena. In quodam libro antiquo reperij
qd est arbor mire. sed ratum non habeo.

Acapnum mel. i. sine suo in antidoto adriano **Ac-**
barnis vel habarnis grece piscis dictus acma.

Acharistum. i. siue gratia vel sine remuneratione.

Nam karisma grece grā dicitur. sic voluit nomi-
nari opiatam quedam actor eius. eo qd operatio-
ni eius grates cōdigne non reperiantur.

Acharō quidā sic vocant herbam anagallus **Pli-**
nius infra in ana.

Acapos grece. i. sine fructu sic dicitur quedam spe-
cies libanotis. et quedam edere vt suis locis pa-
tebit.

Achates lapis qdaz circulis nigris z albis variatis.
Alexander in confectione ydrocollarij.

Achaue apud Serap. scribitur uehū sed in littera alif scribit achauā pprie pferri debet. est hec herba que a **Dya**. vocat ptemon siue leuchā. tthemō aut amaracū rē. vt isra ipertemō i virtutibus concordat eū. **A**. illo capi. z cū Serap. ca. de achauē ex smone **Dya**. **I**tem **A**ui i descriptione terria troiscorū andaracō ingrediētū in tūria ca magna. amaracūz inqt. i. alacoen alba. **I**tem **Dya**. in quadā preparatione adipis ponit amaracū. **E**t in libro Serapi. de simplici medicina eodem loco ex verbo **Dya**. habet achauē. **C**ū quererē diligenter dē esse huius plāte arbitratus sum ex descriptione eius ipsaz esse quā matricaria dicimus cuius flos similis ē flozi. camomile. et ob id querēs a quadāz saracena de alef ostensa matricaria qualiter vocaret respondit uehū. et itez querēs a quadā alia alterius regionis respondit cabauē aliquādo achauē aliquando alachauē vt in vi. **S**. de simplicibus medicinis vbi alachoen scribit. z in aliis iuenit in diuersis locis sed idem est. **C**ōstantius vero dicit ipsaz esse cōtulā forte ppter similitudinē flozis. s. falsum est **N**az cotula vocat bihar vt infra patebit. poro comodo cotula habet folia similla foliis coriādrū vt. **D**. dicit habere hāc herbā tā in antiqua trāslatione de ptemon q̄ in Serap. de achauē. z coriādrū habet folia similia foliis capillis veneris vt. **Dya**. ca. de capillis q̄ adiatum vocat vt infra in adi. z ob hoc capillus veneris vocat apud arabes coriādrū pute lege amaracū infra cum hoc ca. **I**tez i indyā arabico libro p̄io senchaet amaracū ē debent alachauē. i. oleū de achauē rē. **I**tem idē in libro. iij. barthemō. b. ponēs p. p. littera qua caret arabes. sunt iquit q̄ vocat eam amaracū z ipsa ē alachauē. **S**tep. in synonymis pte mō ē acuauū. et alibi pacauē scribit.

Acedula. hoc nomē multis herbis attributū ē in diuersis regionibus. nā acetosa sic vocat. **E**t alias sic vocari vidi. z illa q̄ aleluya dī. z **M**acer sp. uiuā sic nōinavit. **T**andēz omnis herba acetosi saporis etiā sic vocari pōt. sed pprie de acetosa dicit reoz de qua infra.

Acedonicū vel acidū acetosū. **A**lexa. ca. de polipo. **A**celea vl acilia. ē psilottū s. **D**. vt isra i imospōe

Acerina. piscis q̄ et orphos dicitur vt Alexander de dolore oculorū ex humoribus calidis.

Acer arbor glādifera cuius genera. **P**li. plurima dicit esse. **E**st inqt q̄ p̄cipui cādorū vocat gali cū. altez crispo maculaz discursu ad similitudinem caude pauonis crassūcūz vocat. greci situ discernūt cāpestri eniz cādīdū ē nec crispu q̄ ali nō vocat. mōtanū vero q̄ crispus duriusq̄. ter ciū vero zigīā rubēte scissili ligno cortice liuido z scrabzo. hoc aliq̄ genere esse malūt p̄p̄tū. z latini carpinū appellant pulcherimum vero est bru seum multoq̄ excellentius.

Aceris palea vel purgamentū maxime milt.

Acession alias acsim vocabant quidam speciē cr.

socolle infra in crisocolle.

Acerabulū nomē ē mēsure quartā ptez emie cōtinentis. z ē fin **Y**sidorū rii. z adpendēs. acietabulū aliq̄ scriptū inuenit. antiqui quidāz exposuerūt quātum testa ouī cape potest est acetabulū mēsure.

Acetosa apud **A**. idē est q̄ lapatiū apud. **D**. q̄ p̄ si legant vtriusq̄ ca. z p̄ Serapi. ca. de acetosa. verū hoc nomē acetosa pprie conuenit illi. sp̄ei agresti que acetosi est saporis q̄ non videt fuisse cognita ab **A**ui. cū dicit z nō est siuestri sicut dicit acetositas quasi dicat quā non noui **Dya**. quattuor dicit eius sp̄es vt infra in lapatio.

Achilealiber antiquus de simplici medicina. ē mille foliū qd̄ greci mirofiliō vocant. sic dicta eo q̄ **A**chilles ipaz iuenisse dicit z ea telefō sanasse rē **P**li. vero eadē dicit z ultra hoc. hanc inqt aliq̄ panacē eradēā vocant. alii sidentē. s. falso. hanc apud nos mille foliū vocat. cubitalis caporamo. sam minutioribus foliis q̄ feniculi vestitam ab imo. aliq̄ verā achileā esse seapo ceruleo pedali sine ramis ex oi pte singulis foliis eleganter vestitam. alii quadrato caule capitibus marubi folio quercus rē.

Acinus. **Dya**. herba cum foliis z semine minutis quam multi in corona cōponunt. similis est oximo sed a superiore z odorata quam milti in ortis feminant.

Acinum vne granum. siue botrus ipse totus vel iterius eius granum q̄ est semen q̄ gigante grece dicitur. acinatum vero ab acinis ipsum dicit residuū racemorū exp̄so musto q̄ z vinaria dī.

Acitabulum si repiatur idem est q̄ acetabulum de quo supra.

Achiron. grece palea.

Aclas grece pirastrum pirum siluaticūz liber de doctrina greca.

Aelis grece vicus quodā oculi vt infra in ulcus.

Aconeuos grece indigestus cibuel. ber de doctrina greca.

Aconilithos grece cos. s. lapis in quo acuitur ferrū.

Aconis patromos. **S**te. rasura cris scale cline.

Achonitum grece planra que ab **A**ui. dicitur strāgulatoz. cuius due sunt species vna vocatur strāgulatoz adib. i. lupi quā **Dya**. vocat licoctheron. nam licos grece. lupus. alia strangulatoz: leo pardi que vocatur a **Dya**. elifonō. z a **P**lini. thelisfeno. z **J**oānes Serapionis capitu. de miltidato circa principium dicit q̄ aconiti est strāgulatoz adib. **Dya**. aconiti duo sunt genera. eius vnum est quod vocatur licocteron. nascitur multum tn yralia in montibus iustinis. vario colore ab altera folia similia plātano habet s. plus diuisa minora z nigriora. astam habet didimo si milem z leuem in altitudine cubiti vnius autera plus semen eius in folliculis oblongis radix eius est sicut scarida nigra z cetera. z in fra alterum genus ē quod pardaliantes aut comatus

aut mioptonon. aut elisonon dicitur folia habens tria. aut quattuor similia ciclamini aut cumeris sed minora et aspera. asta duarum palmarum est longa. radix est similis caude scorpionis limpida sicut alabastrum etc. **Pli.** folia huius ciclamini non plura quattuor a radice leuiter hirsuta. radicem modicam camaro similem marino. Quare quidam camaron appellauerunt. alij telifozon. arida radix incuruatur paulum scorpionum modo caude quare et scorpion alij appellauerunt. nec desuevit quod mioctomō appellare. malēt quā pcul ex lōgico odore mures necat nascitur in locis nudis quos aconas vocant. et ideo aconitum dicitur alij etc. Et alibi carnes acconito tacte gustate pātheras necant. ideo pardaliantes appellauerunt quodaz etc. **Stepha.** in synonymis aconiton pardaliantes exponit per arabicum canacelumus. et est dictum strangulatoz leopardi.

Acopum. g. sic dicitur medicamē dolorē placās ab. a. q. sine et copos quod est labor. q̄si sine labore faciens.

Acora. **Alexāder** ē passio in cute capitis facta parua foramina hñis ex quibus humor quē. g. ycor vocant fluit. unde et ipsa passio acora dicitur etc. **Cassius** felix tineas capitis quas. g. acoras vocant etc.

Paulus acor subtilibus valde foraminibus cutē pforans p que sanies regreditur glutinosa. similis vero ei passio est fm formam quāz vocant kirio etc. infra in sciron.

Acorus. **B.** i. herba venērea vel afrodisia vel papium. folia huius yri similia lata oblonga et exalbidata et in summa tenia vel rigida et acuta quasi gladio lus florē aurosu radices dissimiles obtortas et non fractas et gēculatas nodosas morfu viscidas odore vō aliq̄ten suauis semē vero huius plenū et spissū nigru et itegru et ipsū odore suauis etc. **Pli.** sup h addit quod sp̄ i aquosis nascit. etc. vocat ab aliq̄b ge lia et ab alijs gladiol palustrarabes hūgi vocāt **Acrasia.** g. incompantia cōplexionis corporis **Cassius** felix.

Acreta ē clausura vulue mulieris aliq̄n sibi cōnata. aliq̄n accidentalis. **Theodorus** p̄scianus caplo de eadem egritudine.

Acrides **Ste.** virada.

Acrifagia. g. acuta cibaria. **Alexan.** caplo de cura lapidis uesice.

Acrimia. g. acuitas. **Alexan.** ca. de tinitu aurium. fit et inqt de multa acrimia sensibilitatis. i. acuitate sensus.

Acris sapor multotiēs p̄ acuto inuenit apud **B.** et alijs libris de greco translatis. vñ acrimia infra

Acrocodines sūt verucarum spēs vt **Oribasius.** Item **Cassius** felix fm grecos tres dicit veruce ponit. acrocodines quę fundate sunt immobiles et sine dolore. alie vero mobiles radices debiles parum radice adherentes infantibus sepe nascunt aliq̄n sua sponte cadunt quę cum digito fuerint p̄sse dolore faciūt simile morib⁹ formicaz. vñ greci mirmiceas dicunt. sunt et alie aspre et crispule in

similitudine sumitatu thymi. vñ a grecis timeas appellat etc. **Grecus** acrocodines scribit. **Cornelius** sunt quidam verucis similia quorum diuersa sunt noia vt vicia sūt acrocodona vocant vbi sub cure coit aliq̄d durius et interdum paulum asp̄ius coloris eiusdem. **Infra** tenue ad cutē latius idq̄ modicum ē quod raro sate magnitudine exedit. vir tñ vnum eodem tpe nascitur sed plura maxime que in pueris. eaq̄ nōnūq̄ subito desinūt. nōnūq̄ mediocrem inflationē eritant sub qua et in pus cōuertitur archimon etc. **Infra** in thymon et verucis.

Aeros. i. acredo **Alexā.** ca. de tussi. quando autem de subito et cetera.

Acrumina dicitur acuta vt sepe alea et similia.

Aclin spēs volubilis vt apud **Sera.** ca. de lebleb ex verbo **Hyasozidis.**

Actea **Pli.** est herba graui foliorum odore. caulibus asp̄is gēculatis semine nigro vt edere bacis mollibus. nascit opacis et asp̄is et aquosis locis etc.

Actis. g. sambucus. kameactis ebulus. q̄si infima seu humilis actis. a kame quod est infimum. qui autem dicit ebulus est actis sambucus est kame actis. si vidit. **B.** cōtrarium dicētem infra in sambucis.

Acti **Stephanus** in synonymis chaphariarum et e portulaca agrestis.

Acupalea apud **B.** et alicubi sacupalea ē cinosbat. i. rubus canis de quo infra. f. ci.

Acusticus neruus. i. audibilis.

Acusticus porus. i. foramē auris vt **Paulus** ca. 6 egritudinibus aurium.

Acus acē purgamētum furnēti. **Pli.** acus inqt vocatur cum p se pisatur spica tatum aurificū ad vsus. si in area vero teritur cum stipula palea maiore terrarum pte papula equorum milij et panici et sissime adpludā vocāt etc.

Adamas lapis durissimus inter p̄ciosas gēmas cōputat. ser angulos hñis ferruginei coloris quod multum mēti sunt nō posse frangi nisi cū ircino sanguine aut plūbo quod aurifabri expti negant. aliquādo adamas magnes vocant.

Adana elaria inuenitur i pratica **Alaybas** puobē alfar et est auricula muris.

Adharcis vñ adharce quod expositū eē carnē marinā. s. **B.** nascit iqt i galatia sicut spongia super terraz locis saxosis et aquosis canetis se applicās et feno. Est aut spuma spēs spongie etc. color enī illius similis lapidi asiani vel flori alcionij. ē vero molis et inanis ab intus. nascit in stagnis. **Johānes** **Sera.** ca. de morfu et punctura venenosoz alladurochi et est spuma quę generat i circuitu carne in mari etc. **Pli.** adharcha nascitur circa arūdines tenues ex spuma aque dulcis et marine vbi se miscēt. etc. **Stepha.** in synonymis adharis vñ adarchion. et est spuma que circa cannas adunatur. est autem medicina fortis absterfionis cuius nature satis videtur appropinquare caro maria quāuis sit aliud ab ea.

Adanar est radix arthanite ita habet in secundo practice balyabas.

Adbeber ara. sgnatum.

Adbechay z adch. b. r. i. repitur sepe in regali dispositione ali. z est ipsum sgnatum.

Adene. g. snt carnes glandulose vt snt q prope guttur z mamille z testiculi zc. z huius. **S.** libro de alimentis.

Adeps antali i regali dispoe e pulpa colognide.

Adlecatio aliqui apud Alexan. p dieta siue probatione recipiuntur.

Adiantu. **D.** adiantum siue gallitricon vel politricon folia bz coriandro similia scissa in sumitate bz ramos subtiles duos longitudine vnus palmi nigros z non bz stipitem neqz florem neqz semen ac radicem inutilem nascit in locis ymbrosis z i pietibus spelicarum humiday z iuxta aquas cōgregatas. z iuxta cursus fontium zc. vt apd. **A.** capi. de capillo ve. z apud **Sera.** ipsa est capillus veneris. sic nāqz repij vocari apud antiquos capi. ve. **E**t oia hec nomina q in tricon desinunt capillum sonat. nam trix. g. capillus z trica capilli. **P**li. xij. li. gallitricon alii politricon vtrunqz ad effectum. tingit enī capillos z multiplicat casumqz eoz. p. hiber. duo eius snt genera. cad. di. z nigrum breuiusqz mai. vero aliqd tricomanes vocant vtriqz raniulo nigro colore nitentes vmbrosas petras pietiqz aperg es fontes z saxa mentia sequitur zc. vt **B.** z vt. **A.** d. capillo veneris. z q pugnates gallos z pdices se comedentes facit. **C**orne. celsus herdam trixa in pleuresi laudat quā puto hanc eē. **A.** vocat ipsam herbā berseguiscen z coriandrum putei ob similitudinē folioz. **A**lexander ca. de casu capillorum circa finem melius inqt. **E**st aut si politricon admisceas quā aliqui adiantū vocant z cepolis. g. e phritas z trica capilli. **I**tem galli. g. est veneris effeminatus. **M**oderni vero distingunt diuersas herbas per hec noia. scilicet aliam per capillum veneris. aliam per politricon. aliam per adiantū. aliaz per gallitricum. quāuis tres p. me species proxime virtutis sunt.

Adb ara. est lupus vel spēs lupi. q sit lupus videt per hoc qd scriptum est supra in acconito ex concordia. **B.** z. **A.** q sit diuersuz videtur per. **A.** ca. de cane rabioso. **N**am postq narravit dispositiones canis rabiosi ait. z adib deterior est eo z supra q ex lupis est i quātitate eius in libro d. doctrina arabica inuenio lupum his vocari noibus seb. aba. z chub z adbib. zc.

Adbic z dabic. **A.** in ca. de cura scrofularum vif. quercinum est.

Adbil vel adbael in pratica habet mesue comendat valere visui. nescio an sit q in **Sera.** de simplici medicina vocat atbel q est arbor similis tamari si que visui z laudatur.

Adilos exponit **Ste.** q e spēs. sanguinis drac. z est grecum.

Adipfa apud. **B.** vocetur liquiricia ca. s. glicoriza z est eius expositio nō siccens ab. a. q est sine z di pfa sitis. eo forte q valet siti.

Adoz. genus e farris. ide adozus panis q ex eo fit

Adrianum e opiata ab auctore dicta in antidotario vniuersali.

Adrion. inuenio q est squinatū. aliqui vero exposuerunt q est affodillus. sed non est ratuz. s. hoc infra in aladriō. **Ste.** vero in synonymis. irrigeron est adriō. pōt aut eē q erigeron z irigeron sunt idem. eo q quāuis greci ita litteraz cū sono de. i. pferant. latini tñ sp sono d. e. pferūt. **Ste.** forte imitatus est grecū in prolatione de erigerō q infra videbis q e cardus bndictus.

Adris. g. asper vt in li. de doctrina greca.

Adrimia. **A.** de hac medicina facit ppum caplm. quid sit ignoro. vt tñ cōnre in aliquibus virtutibus cum ciclamine. **N**ā adducit. **B.** in testimonium in ea dicens. **I**tem **Dya.** cum mulier tangit montanū z sibi supponit illico abortum facit. **E**t **Bia.** de ciclamine inqt. d. q si sup radices eius mulier pregnās transierit abortum facit itel ligo parere. de ciclamine z arthanita infra dicet.

Adrimulon sic describit in. ij. **A**uicē. sed in arabico scribitur androfaron inqt est medicina que vocat bipenis zc. liber de medicina antiqua bediscarō q appellatur clicinus ex vtraqz parte acutum. huius fructicis semē colorem rubeum bz quē ad modum bipenis q grece pellatiā vocat zc. neqz cum hoc noui qd sit.

Aedyonela exponit grecus **Ste.** per arabicum ca. dite leiel vtrūqz ignoro.

Aethyopsis **Ste.** est species busani z cinami abeptythopia.

Aemacamelēatos **Ste.** sanguis ecii vocat anil.

Aesida. g. laricis spēs que femina dicitur vt infra i larix. **P**linius.

Aezops s. m. **P**hni. est spēs arborum glandi seraz infra in panos.

Afacatē **P**lini. est planta admodum tenuia folia habens z pusilla. altior lenticula est siliquas maiores fert in qb. tria aut qterna semia snt nigriora z madidiora zc.

Afaso exponit **Stepha.** in synonymis q est asarā.

Afimerinos dicit grecus. nos ansumerinus exponitur cotidianus.

Afie thasia grece. mel marinum vt in libro de doctrina greca.

Affidegi infra in cerusa z in espidagum z in affidegi.

Afiratos z azimos. g. infermetatus azimus.

Afodillus qui z albutium dicitur. vulgariter dicit a quibusdam porago ob similitudinē foiorum.

Quidam centum capita vocauerūt. sed alia plāta est vt infra ince. **P**lini. **T**heophrastus z **P**itagoras. alirericon vocauerūt. radices vero sphe dilon. **H**omerus mētione facit. radix eius na pis modicis similis e neqz alia numerosior. lxxx.

simul aceruatis sepe bulbis. caulis eius cubitalis
 z sepe duorum cubitorum folijs porri siluestris simi-
 lis antericon vocant. radicem vero bulbo spho-
 drilon zc. **D**i. herba est oibus nota. folia habet
 sicut porrum virgam lenē quā multi albutium di-
 cunt supra quā virgam semē hz nigrum quod se-
 men antericon dicunt. radices hz oblongas z ro-
 tundas balano similes.

Afforsimus. g. est sermo in cuius pauca serie virtus
 est magna vt. **S**. in cōmento quarti regiminis
 acutorum super illo verbo. acutas aut passione
 slobothomabis. vbi inqt hic sermo dignus ē pro-
 crate. admiror aut quare non scripsit eū in affo-
 risimis in pauca enī serie virtus est magna quē-
 admodum in afforsimis.

Afroton. g. spumeus.

Afros. g. spuma.

Afrodia etas pubes a venere dicta q̄ afroditā di-
 citur inde subscripta. afroditā ēt dē vt. **S**. aco-
 rus herba venerea. vel afroditia.

Afrodia ēt dē q̄dam spēs satirionis que z testicu-
 lus canis dē apud. **S**.

Affrontum. g. est spuma nitri q̄ ara. dē barrach.

Afron Paul. ca. de cura aureū billoboz affrō. zc.

Affronselinum. g. apud. **S**. est id q̄d apud. **A**. dē
 lapis lune. vt ex ambozū concordiaz. **S**. in egypto
 tñ modo inuenitur q̄ ita creatur. **R**os cele-
 stis ad lune claritatez positus in spēm lapidis q̄
 specularem vocamus coagulatus pstringere zc.
 hec enim fit similis gipso limpido q̄d specularis
 lapis dicitur.

Aful vel aphul. g. in libro simili almanzoi ca. de dy-
 suria. vbi hz aful almanzoi hz iuniperum.

Agalugim exponit. **A**. q̄ est lignum induz. aut ara-
 bicum. deinde dicit idem q̄ de ligno aloē scribit
 a **S**era. auctoritate. **S**. Repitur nāq̄ illud ca-
 pitulū in libro. **S**. ignorans q̄d ēēt z scripsit suo
 libro. scripsit q̄ z aliud capitulū de ligno aloē
 q̄d incipit riloaloes. **S**era. vero q̄d ēēt sciuit ex-
 ponit q̄ erat lignum aloes. **S**te. in synōimis
 agalofia est riloaloes ab india veniens. **I**tē alba-
 ny agalugi est de spēsbus ligni aloes. **I**n antiqua
 tñ translatione. **S**. aloa scriptum inuenitur.

Agapis lapis est in esdra antidoto recipit de quo
 apud. **S**. caplm inuenitur sed nō credo esse de
 suo. hunc putant **N**icolaus compositor antido-
 tarij pui cē lapidem iudaicum.

Agaricus est de genere songorum nascens in arbo-
 ribus vetustis. apud. **S**. est similis radici silij z
 distinguitur ab eo masculus z femina. **N**am fe-
 mina est densior z tunicosa masculus leuior albi-
 dior z continue substantie z melior. **P**lini gal-
 liarum manne arbores glādifere agaricū ferūt.
Est autem fungus candidus odoratus antidof
 efficac. infimis arboribus nascit z nocte relucēs.
Signum hoc est q̄ in tenebris decerpit zc. ara-
 bes garicon dicunt a nobis hnt multūq̄ diligūt.

Agasti in antidotario vniuersali confectione dicta

tinon. sunt cācri marini.

Agiologia. g. in practica pauli est modus cyrugie q̄
 adibet in cpyfozis oculorum infra in argiologia.

Ageraton. **S**. fructer est farnētosa duob⁹ palmis
 longa similis organo. capitelum hz supra i quo
 est flos aureus sed paulominor in colore cuius p
 colore nomine est dicta.

Ageratos **P**aulus in capitulo de vulua est medi-
 dicina que habet vuluam restringere z videtur
 lapis vel simile lapidi. **S**tep. in synonimis expo-
 suit per arabicum hēsa q̄ ignoro. quidam grec⁹
 dixit vermicularem eē.

Agiros. g. vt exponitur apud. **S**. ē spēs populi ar-
 boris que ab. **A**. dicitur aurum arabi. haur. z q̄
S. dixit agiros. **A**. dixit achirofa. sed de his infra
 plenius in haur. **S**tep. z agiros icum est romi cu-
 ius erro: infra patebit.

Agna grece fractor.

Agnotocum in practica simili almanzoi de greco
 translata. est agnus castus maxime semen vt ex
 ambozū cōcordia manifestum est.

Agnus castus arbutum similia salicibus folia hñs
S. agnus siue aligos. agnus dicitur propter ca-
 stitatem greco nomine zc. **C**um dicitur agn⁹ ca-
 stus non est nisi expō greci vocabili. nam greci ca-
 stum agnos dicunt. sic dī propter virtutem quā
 hz ad libidinem arcendas. **S**. agnus aligo dicit
 ppter suauitatem. z est fructer arboris. nascitur
 circa fluia vel in campis aquosis longas nutries
 virgas que difficilime frāguntur. folia oliuis ma-
 iora atq̄ moliora hz. eius spēs sunt due. altera ē
 cum flore purpureo. z altera cū alba. semē quoq̄
 habēs tāq̄ piper zc. **P**li. est vitex non multum
 a salice distans foliozū aspectu. nisi q̄ odore gra-
 uius est. **S**ed greci licon vocant. **A**lij sangion.
 duo eius sunt genera maior in arbore salicis mō
 affurgit. minor ramosa folijs cādidiōibus lanu-
 giosis. prima florem mittit cum purpureo can-
 dozem habētem que cādida vocatur. nigra q̄z tā-
 tum purpureū. nascit in palustribus campis zc.
 que de agno ab alijs scribuntur infra in vitex ex
Pli. **Q**uod aut apud **S**. habet q̄. 3. i. ex se-
 mine bibita venerem stimulat falsus textus ē vt
 a3. p. **S**era. ex verbo. **S**. vbi habet debilitat vir-
 tutem spermatis. similiter z in p̄cipio capituli
 dicit. agnus inqt dī pp castitate greco noīe. siq̄-
 dem subtracta veneris potentia venerēā tollit.
Idem etiam semen eius potui datum opat zc.

Agrifoliū. **S**. arbor ē ingens vel fortis. ei⁹ semē est
 simile piperi dulcis sapore stō aprū ad edēdū zc.
 hec arbor apd. **A**. z **S**e. vocat sadar. z fruct⁹ ei⁹
 dē nabach. ē arbor spīosa folia rotūda z lata hñs
 z sunt ei due spēs vt apud **S**era.

Agrifoliū vero apud nos ē arbor parua cuius scilia
 sunt marginibus spīs circūarmat z dura.

Agrilea. g. agrestis oliua. i. siluestris vt apd. **S**. p
 po ca. vt grec⁹ dicit agrilea **S**. agrilea quā mlti
 cathi dicit. alij oliuā ethiopicā. latini olcastrum

Agrifolium q̄ **Dya**. sic vocat est lotos arbor cui⁹
fruct⁹ comedit. z vocat a multis faba greca. ara-
bes vero i hoc errauerit q̄ putauerit ee fader z ei⁹
fructu nabach. nō. n. cōuenit fmo ei⁹ cū sermone
fadar vel nabach. quāuis **Sara**. i eo. ca. de ambo-
bus loquit nō q̄ arabes oio ignorent hanc arbo-
rem quā nescen vocant. **Sed** hoc caplm **Dya**.
non intellexit **Sera**. neqz. **A**. **Et** bec est rectifi-
cario huius capituli.
Agripa vnguētum quodā ab iuētoze noiatum.
Agripnie **Theodorus Priscianus** capso de cal-
culo exponit vigilias. sed grecus agripnie dicit z
agripnia vigilia cura p̄seuerantia cū solitudine
Agripniacoma apud **Paulū** ca. de frenesi ē apo-
stema celebri cōpositum ex colera z flāte dicitur
sic ab accite. i. vigilantia sōnolēta. hz nāqz cōpo-
sita accētia ex frenesi z litargia.
Agrusichi. radix ponitur in quodā c̄plastro ad emi-
graneam a **Paulo** q̄ dicit se habuisse a quodā
vetula q̄ ē scribit. **A**. in eodem casu z est cacu-
mer agristis.
Agriochyros. g. est aper verrus porcus siluestris.
Agrostis. g. expōit apud **Dya**. q̄ est gramē d̄ quo
duo facit capla. vñū d̄ cōi. z nota q̄ sic incipit. f.
agrostis aliud q̄ incipit calam⁹ agrostis. q̄dctiqz
in egypto nascitur est mortifex oibus aialibus.
Dya. agrostis siue gramē. virgas hz nodosas z
spāfas super terrā sup quas virgas folia acuta z
lata z dura sūt sicut cāne minoris. radix ē illino-
dosa z dulcis q̄ boues z alia aialia pascūt. zc.
Al arabice ceruus verum barbari vocant bacar
alubase.
Ayzon. g. semperuiuens. Nam ai semperzōiuuens.
semperuiua duas hz spēs. **Dya**. ayzon inqt ma-
ius d̄ q̄ oī tpe folia viridia hz. d̄ z burtholmon
aut zotholmon aut ambrosia suple flō. Nam be-
alie herbe sunt. aitas hz maiores cubito in grossi-
tudine pollicis virides z pinguiōzes diuisa sicut
caritrias titimalos folia hz pinguiōza sicut poler
lingue similia. **Insana** folia spana hz super terrā
superiora strictiora sūt z spissa sicut oculus picta.
Nascūt in montib⁹ z locis montuosis z resto-
sis. multi in tegulato tecto seiant eam zc. **Ma-**
iozem describit que in tectis abundat z est nota.
alia est minor que vermicularis dicit **Pli**. ayzō
duo sunt genera. maius in fictilibus valculis se-
ritur. q̄ aliqui burtholmon. alij zootholmon. z ē di-
ctu viuens oculus. alij strigethon. alij spegeton:
qñ sere semper nascit. **Sunt** qui ēt ambrosiā po-
tius vocant z qui amarion. alij sedum mai⁹ aut
oculum. aut digitollū. alteri minusculuz q̄ eritel-
lis vocāt. alij trichellis: q̄ ter floret. alij eristles
alij p̄scstis. alij sedum. **Et** q̄ ayzon vtrūqz viret
semper aliqui semperuiuū vocant zc. **Macer** ve-
ro semperuiuam acedulam vocat. **Si** aicon aliqñ
reperitur corruptum est.
Aris. g. locusta pisca.
Al z el. articulus apud arabes significat id q̄d apud

nos vulgariter addimus preponēdo nominibus
lo. la. li. vnde plerūqz repiūtur noīa arabica sine
illud al z eadem alibi cum al. z idē sunt vt kitran
z alkitrān cali. z alcali. si igitur querat de aliquo
voca. arabico incipiente ab al. z nō repiatur. abi-
ciatur al. z residuū queratur in loco suo.
Alababar. ara. est plūbum vt apud. **A**. ca. de alau-
noch. sed in arabico alabar scribitur. **Step**. vero
ababarū scripsit.
Alabase **Jo**. **Sera**. c. de retētiōe mēstruoꝝ. est
inquit alscoua. sed de hasce infra in ha.
Albascech ara. tribulus vt infra in ha.
Albasce ara. thymus vt infra in ha.
Alartir ara. **Jo**. **Sera**. ca. de ydropisi tenet q̄ ē au-
sa. **Et** putauit qdam ex p̄p̄tate eius q̄ sit ebu-
lus. alchartir vero dicit. **A**. q̄ ex succo ei⁹ fit 'aca-
tia. non est ergo idem in hoc.
Alabastrū spēs marmoris limpidū lumini puium.
Alabaelsaser vel alabaelsafa. in secūdo practice ha.
liabas. exponit q̄d est oictamus. sed nec grecum
nec arabicum est.
Alabuch. **A**. dicit q̄d est asadar. z est arbor nabath
z vñ q̄ nesciuerit qd ēt. p̄mittit se diciturum de
ipso in ca. lfe lem z non reperitur.
Alac **Stephanus** paulech q̄ ē gluctē scripsit z ali-
cubi alacum.
Alakion ara. in. v. canonis in cōfectione anacardi
sic scriptum ē. superioris aladion zc. z ē squinā-
tum vt dicebat iudeus quāuis vocef alio noie. z
hoc ēt affirmatur ex cōcordia eiusdem cōfectōis
in antidotario **Theodori** p̄sciani. **Ma**z vbi. a.
hz superioris aladion. ipm hz sgnātuz. reperi tñ
in synonimis regalis dispōnis q̄ adion ē afozil
lus. sed n̄ ē ratū. **Item** q̄re supra in adion.
Aladurochi **Jo**. **Sera**. es. de p̄ctura venenosoꝝ.
ē inqt adarchi ē adarchis de quo supra.
Alabach in. v. canonis in cōfectione de lacito est la-
pis corneolus vt p̄z p̄ **Sera**. suo ca.
Alā exponitur a quibsdam enula z vñ.
Alapsa aliqñ pro galla inuenitur.
Alapis igitur assungia porcia. fm **Dyascoz** capi.
de agrielea.
Alas grecesal.
Alaseken ara. est kameleōta. **A**. in ca. d̄ bederdard
dicit est spina alba. z est similis alaseken. **Dya**.
vero ē similis kameleonte in ceteris cōcordant.
Aaunoch expositum ē in sc̄do canonis q̄ est plū-
bum. similiter z alababar.
Alaulaich. est rubus **Jo**. **Sera**. in ca. de splene.
Alaufegi **Johānes Serapio**. in capi. de flutu mē-
struoꝝ. dicitur inquit arabice alaulaich z cetera
Sed fm veritatem alaulaich est rubus vt supra
haufigi vero ē rānus.
Albaum vel albantim in secūdo canonis capitu-
de calamento z voluit dicere quod est pulegiuz
vt in **Sera**. **Sed** vtrūqz est grecum corruptuz.
Albaras arabice est morpbea mala incurabilis vel
quasi.

Albela in secūdo canonis. **A.** ca. i. de gallia. nā duo facit ca. de ipsa vt infra patebit est spēs dactiloz q̄ in ca. de bufurum vocat baulum.

Albeladchor ara. **Joānes Sera.** in. vij. ca. de dya. anacardion. fm̄ descriptioez **Pauli** ē anacard^o

Albayad ara. est dictum album.

Albicidion h̄z **Dya.** vocatur secūda spēs anebuse **A.** vero sic volens dicere. prulit abugulisse.

Alblage. in secūdo. est inquit in media marina filis alcot. z cot qdem est similis andachochē secūdū ipsum de quo facit ca. infra putauit qdam q̄ albage sit cretannus marin^o z fo: san nō male.

Alboti sic corrupte p̄ferūt latini putātes q̄. **A.** finale dictiois sit. i. z. n. lfe. boti vero arabice est terrabitus z sic describit in arabico cuius fruct^o est granū viride. z in illo ca. de ipso loquitur. Et gumi eius est terbetina quā sepe noiat glutinum elbotim. aliqñ vero reperitur alimbat q̄b̄ idem est sed corrupte scriptum.

Albutium est affodillus cassius felix z hoc ēt patet p̄ descriptioē ei^o z hoc ēt p̄z p̄ descriptioem in ep̄la. **S.** ad paternianū. vep̄ sed **Dya.** virga afodilli vocatur albutium. z est potius latinum.

Albuse ara. **Joānes Sera.** in. vij. in cōfectōe alib. salidus z est alkegi. est inquit auellana assata.

Alcabi. i. calcaneum z hoc apparet p̄. **A.** p̄mo ca nonis sen quarta ca. de flobotomia.

Alcabat. **Step.** scripsit p̄ tribetina.

Alcadat dicit abumaram vocari ara. priuationem sensus z motus.

Alcbael. v̄l alcbalel ara. est qñ quis incipiens loqui impedit in locutione z in conamine. incipiedi talis in thropica vocatur. i. ctuans in sermōe ca. proprio de eo vitio.

Alchay. aben **Desue** ca. de epithymo plāte inqt quibus super excrefcit epithimū sūt sicut alkai z basce zc. v̄l saturregia. nam basche est thimus.

Alchartir vocat. abumara instrum ad extrahenduz lapidem vesice.

Alchanchalon est quedā opiata in antidotario v̄l z sonat virtuosum. Nam alke vel alki virtus.

Alcāna ara. d̄f alkenne. z grece cyprus arbor. inde oleum cyprinuz. idē q̄ de alcāna vt patet p̄ concordiam. **A.** z **Dya.** in vtriusqz capitulis. z etiā firmatur p̄ **Sera.** per plures scripturas.

Alchartir ara. **A.** in secūdo canonis ca. de acatia. dicit q̄ ipsa est succus eius.

Alcea. **Plini.** folia h̄z similia verbene q̄ aristeron cognominat. caules tres aut quattuor foliorum plenos flore rose. radices albas vt plurimum sex cubitales obliquas nescit in pingui solo nec sicco

Alchea vero apud **Dya.** est ipsa verbenā ca. de ie rebotano.

Alcheby. vel alchel ara. est locus inter duas spatulas vbi collum dorso cōiungitur. **A.** in tertio canonis ca. de cura sode calide.

Alcuna **Plinius** q̄ alij damasyon. alij litō appellant. h̄z folia plantaginis nisi angustiora eēt et

magis lacumosa cōnexaqz in terram alter etiam venerosa caule simpliciter tenui cubitali capite tiri radicib^o dēsis tenuibus similiter vt veratri nigri acribus odoratis pinguibus. nascit i aquo. fis. alterum gēnus eiusdem in siluis nigrius maioribus folijs zc. **Dya.** almea vocat isra i almea

Alcionium grece. est spuma maris. vt p̄z p̄. **A.** ca. de spuma maris. Et p̄ **Dya.** ca. de alcio. Et p̄ **Sera.** ex verbo **Dya.** **Plini.** sit z in mari alcionium appellatum cuius vt aliq extimant alcionum z ceicus z alijs sordibus spumarū arescētib^o alij elimo vel quadā maris lanugine. Quattuor eius genera cinereum spissum odoris asperi. alterum leu^o molle odore fere alge. Tertiu candidioris vermiculi. Quartū pumicosius spōgieue putri filem purpureum q̄ optimum z hoc millesium vocat. Candidius aut hoc minus probabile ē zc. **Dya.** vero qnqz spēs describit. vna spissa solida grauis habens odorem pisciū putridorum similis spongie. Inuenit in littozib^o mare. secūda longioris figure leuis foraminosa filis iterigie oculi. i. vngule. odore vt lenticule marie tertia similis rose coloris ad rubedinē z purpurei tatem tendētis. quarta similis lāis succidis leuis etiā vt secūda. qnta vt supficietenus lenis intus aspa filis fungo sine odore.

Alcoit vel alacuot est ara. cū aliquis in coytu emittit sterus.

Alcohol ara. qlibet puluis ad oculos medendos.

Alcorof. v̄l alconofara. spēs cardicui^o capita comeduntur. **Rasis** in tertio almanforis d̄ ipso scribit

Alcordie in libro secretorum. **Sa.** in alcohol ad cōseruandam sanitatem visus exponitur q̄ est thubya inda.

Alcula vel alcōla ara. pustule vlceroze que in ore et lingua fiunt.

Alcurat. vel alcurati vel alcorati idem frustra subtilia que interdum in dissinteria emittuntur. et sunt ex substātia ipsorum intestinozum. **Joānis Sara.** ca. de dissinteria.

Alcut. **Joānis Sera.** li. v. ca. de fluxu mēstruozū.

Alcutub. z cutubub est species melie. **A.** in. iij. de qua proprium ca. facit.

Alcuzez ara. est tetanus. **A.** ca. de tetano diuersas oppiniones adducit d̄ hoc nomine alcuzez. vep̄ rubrica illius ca. de alcuzez est.

Alcum infra in colias.

Alchutrub infra in lāpas alchutrub.

Alkelilgebel infra in rosmarinuz.

Alcbatami **Joānes Sera.** in confectione tyriace magne exponit q̄ est pulegium ceruiniū. z est nomen corruptum a g. eco diptamū. al. n. nil addit vt supra dictum est. q̄ ēt ab. **A.** in tertia descriptioe tyriace. in qnto scribit thuctamenis. z exponit q̄ est pulegium. Et ipsum dictamum sine dubio est species pulegij. sicut patet in **Serapio.** capitu. de calamento vbi ipsum dictamū nominat.

- Alectozoscopus.** Plini⁹. que apud nos crista dicitur folia habet similia galinacee criste plan. cau- lem & semen nigrum in siliquis solidum semē. i. integrum iniicitur in oculum neq; turbat. sed in se caliginem trahit &c. **Nōne** hoc est quā gallitricum dicunt. & centrum galli. nam de hoc publica opinio est q; hoc facit semen eius.
- Alector.** g. gallus inde alectorius lapis q; in ventriculo galli vel in cerebro caponis veteris reperit vt alij dicunt.
- Albesse** ara. exponitur in antidotario diuisionum **Rasis** ca. de cōfectionibus ad splenem q; est coxter capparit. i. radicit.
- Alefemati** ara. sunt spēs quibus condiūtur cibaria vt piper zinziber. & similia. a. ca. de apopleia circa medium. potus aut eorum sit aqua mellis pura aut cū alefemati &c. aliquādo alefegiati & alefegiati inuenitur.
- Aleluya** panis cuculi ē herba acetosi saporis. spēs trifolij veri i vnguento viridi cyrugicoz repit.
- Alembich** ara. est superi⁹ opertoriū vasis ad aquā rosatam & alia huiusmodi distillandum.
- Alendebeuia.** in septimo **Sera.** in cōfectiōe dicta alseuia. & a felice iquit existimāt q; est scioguatia guatam & bedefacam & est medicina de qua existimāt q; asportatur ex tabrachā & ē rotūda &c.
- Alerechi** i septimo **Joānis Sera.** introciscis. **S.** ad spleneticos & ē fruct⁹ balbaculz est ramnus.
- Aleffuit** ara. inquit. a. ca. de sedite in. v. venaz aleffuit & ē barmel & tu scies infra quid est barmel.
- Albetil** **Joānis Sera.** ca. de cōbustione ignis est arbor similit tamarisco.
- Alexandrina** dicitur alicubi agn⁹ cast⁹ vt **Dya.** suo ca.
- Alerdela** infra falsaffe.
- Alfachi** ara. est doctor legis qui non pbat q; docet. nam pceptis legis credere oportet sine argumentatione. **Metacheli** vero est philosophus q; probat q; docet necessarijs argumentis.
- Alfagdi** ara. in antidotario diuisionū. **Rasis** ca. de cōfectionibus ad splenez exponit q; agn⁹ castus idem est in li. **S.** v. simplici medicina li. vi. ca. de agno casto.
- Alfel** & alfelire infra in se.
- Alfita.** **S.** in li. d. cibis ca. i. et recentibus ordieis torefactis cōmēfate optimuz alfitonfit. carentes aut his & ex alijs ipsuz preparamus &c. ex hoc vñ q; sit illud q; arabes sauich vocant. de quo etiam **Step.** in synōimis hoc ipsum affirmat. Alfiton inquit est sauich. si dicitis sadich non peccas.
- Alfos leucas** grece macule albe alfos melanos nigre. **Cassius** felix.
- Alga marina** est folia longa vetuli corzigie q; a mari eiecta littozibus inuenitur aliquando scopulis adherens. hec a **Dya.** algera vocatur. **Plini.** vero plā. genera alge dicit. longo. s. folio & latiore rubente. alia vero crispo laudatissima in creta insula iurta terram in petris nascens &c.
- Alga palustris** dicitur hīsea & cacab⁹ veneris & papauer
- palustre. & est nenusar de quo infra.
- Algallia** grece ē infirm quoliquores in vesicā iniiciuntur sicut cristere q; siringam dicimus.
- Algalia** autem ara. est id qd gallia. quere infra per vnum. l. scribitur arabice.
- Algarab** ara. fistula lacrimabilis oculi q; grece egyptopa dicitur.
- Algebra** ara. dilocatio mēbrozorum. interdum p ipsozorum restauratione accipitur.
- Algebenech.** ara. infra in gebenech.
- Algera.** g. **Dya.** alosarcbue infidens qdam est veluti spuma maris que perris isidet & remanet: q; nos algerā vocamus &c. & est alga de quo supra. quedam tamen exemplaria habent algam recte.
- Alfova** infra in baxre.
- Alfaneria** infra in passinaca.
- Alfoach** infra in singultus.
- Algidon** grece dolor. vt in li. de doctrina greca. in. de cardialgia. i. dolor cordis q; antiqui de dolore oris stomachi dicebant.
- Algingiati** exponitur a **Joāne Sera.** ca. d. tyriaca q; est castia lignea.
- Alguada** ara. **Al.** ofia inquit inter alguada que est morphea alba & baras mala est q; pili q; oriuntur super alguada sūt nigri & flauī. sed super albaras nascūtur albi tātum &c. vide ca. de signis morice in quarto.
- Alguami** ara. ē quādo facta ē aliqua contorsio vel contusio in ligamēto ossū & nō ē perfecta dilocatio. a. ca. i. de dilocatione.
- Alguasfen.** **A.** ē herba similis lilio & per hoc dicitur liliatis &c. ibi. ara. vero scribitur alusen. Et etiaz **S.** i. vi. de simplici medicina. vbi dicit quod sic vocatur ppter iuuamētū qd efficit in morū canis rabiosi. alion eam **Plinius** vocat & dicit ipsam similem rubee. vide infra ibi.
- Alguesgues** ara. alienatio mentis.
- Alguidegi** ara. infra in guidegi.
- Alhadald** dicitur a. ca. de asclite qd est tarasacōn amara infra in ta.
- Alicacauos** vel aleacabons **Step.** i. synonimis grana caquenigi mōtani & est alkekengi d quo ifra
- Alica** grece gen⁹ frumētū apud quosdā quidā spel. tam crediderunt. verum **Plini.** ezea inquit ex q; alicā fieri diximus efficacior ēt ordeatia vñ &c. ex hoc videtur res artificialis.
- Alices** sunt extēsiōes oīum mēbroz que voluntarie sūt maxime post sōnum vt quibsdā placet: et graui fumositate flātis ad mēbra pueniente.
- Alicmbut** cuius fructum ponit. **A.** loco darselabā cui⁹ ca. speciale scribit. **A.** & vocatur ibi gembut. sed male. **Nā** vocatur ara. iembur. i. littera vocali. & exponit ibi q; est alcarnub. ergo est tilocata infra in ge.
- Alientum** ara. ē taphia vt infra in iatūm.
- Alifon.** **Plini.** cauliculus ē molli capite non dissimilis bete acre gustu ac lēte mordens & accēdēs
- Aligos.** g. dicitur agn⁹ castus. vt supra per **Dya.**

Aligam ara. apud **Sera**. est alneger. z est pulegiuz z est a greco corruptum. nam ara. dicitur guire z etiam felin.

Alima. grece ynguentū vel linimētum. **Cassius** felix ca. d. caufōe alima lexiperiton. i. permixtio ad febres zc. **Item** liber de doctrina greca per geminum. **Al.** alima habet.

Alima apud **Plini**. est quedam arena que inuenit in aurarijs metallis qua fit plūbum.

Alimus apud **Dya**. est q. a. vocat meba. **Step.** z alimos melius. quid aut sit nescio. **Dya**. fructer est circa ortos nascēs sicut rānus sine spinis folia habens sicut oliua sed latiora nascitur i maritimis locis z circa ortos cuius folia elixa manducantur zc.

Alinon spēs aceris arboris. secundum **Plinium** vt supra in acer.

Aliotica virtus. g. digestiua vel sāguinis factiua vt **Alex.** ca. de signis attomie. i. debilitatis epatis. siquidem elitica zc.

Alipados. g. herba catholica **Dya**. ca. de oleo catholico. **Tolle** herbe catholice. i. alipados z sequitur in aliquibus exēplarib⁹ que z laureola vocatur z non est de suo. nam non est vera expō. alipados. n. est cassiea que arabice ē mezerion. z elipium vt infra in suis locis patet.

Alipion **Dya**. herba est sarmentosa rufa z tenera habens folia. semē minutum z molle florē mollem z leuem. radix est illi longa z grossa z plena humore viscido sicut epythimū. nascitur in locis maritimis maxie locis libie z multis alijs locis.

Alipta est quedam cōfectio in antidotario nicolai z q. muscum recipit muscata dicitur.

Alifina exponit **Step.** in synonymis q. est zemarar elray. i. fistula pastoris. z aleufina est alia species eiusdem. sed voluit dicere almea vt apud **Dya**. z dicit et damasimon vt infra in suis locis.

Alium infra in elios aspagus.

Alimbat supra in albotim.

Alisson **Plini**. tātum distat a rubea tinctoriū quārū ramis z folijs minoribus. nomē accepit q. a. canis emorhis rabiem sentire non patitur zc. algua sen ab. **A.** vt supra.

Aliscitos. g. vel aliscos clifere auliscus. **Est** aut oē sypbon vel cānula q. aliquis liquor iniciatur vel attrahitur.

Alistimbre ara. est cum homo bñ imutat q. comedit z sine lesione.

Alisticor ara. est cor de quo infra in co.

Alitimfar ara. dilatatio pupille preter naturam impediens visum.

Alithinon. g. veritas. verū alithinos verus alitheuma vero seriosa studiosa.

Alithinos pfectus verax sincerus simplex.

Alithia veritas.

Alix **Paulus** ca. de eglōpis. alix elixatus in aceto zc. quid sit nescio.

Alkali infra in kali.

Alkarmezit ara. ē fruct⁹ tamarisci **Jo. Sera**. in quibusdam trociscis ad splenem in. vij.

Alkei ara. ē mast x sicut scribit ab. **A.** in. v. in confectione anacardina tertia. dicitur et z mekebe imitantes grecum.

Alkilil ara. ē granatū siluestre vt **Jo. Sera**. cap. de egritudinib⁹ gingiuarum. z ca. de sputo sanguinis a corrosiōe in trociscis **Andromachi**. **Itē** in ca. de fluxu mēstruozū sūmatur inqt granata siluestria. z sūt grana alkililati zc.

Alkimia. si a greco venit est dictu alacritas vel alacrem faciens z merito. **Pam** semper de futura leticia spēs isert. alkimos nāqz alacer z alkimos

Alkuomon scripsit **Step.** in synonymis p alkionō z exponit q. est zebed albaba. i. spuria maris. et est sex vt supra.

Almalke in. vi. **S.** d. simplicibus medicinis est. q. apud **Dya**. vocatur alimus z apud. **A.** melba. quere in suis locis.

Alkellgebel infra in rosmarinū z in corona mōtis.

Almea. g. **Dya**. almea aut damasimon folia habz similia arnoglose. sed angusta z super terrā sparsa bastam tenuem solam vnus cubiti mō altam. z supcapitellum flozem viridem. i. croceum proferens. radices tenues habet sicut eleborus odoratas z viscidas z pingues. nascit in aquosis locis zc. hec apud arabes est fistula pastoris. sed **Step.** in synonymis z virtutes quas **Dya** sco. ci ascribit sūt eadem quas. **A.** ei scribit fistule pastoris in. i. ca. eius. nam duo facit ca. de hac supra alcima ex verbo **Plinij**.

Almealeffis ara. ē nasturtiū album scdm. **A.** in descriptione tyriace secūda in. v.

Almeibutoqi ara. mustum coctum vsqz ad medietatem vel ad tertiam q. sapa carenūtle triplicatum z dulcor dicitur.

Almelea ara. exponit. **A.** in. iij. canonis ca. de soda callida q. est almes. grece ē robilie secūduz ysaac z sunt pisa.

Almelich scdm. **A.** est herbum maxime id qd est ex eo siluestre. z vt esse hesitatio inter arabes de eē ipsius herbi scdm q. apparet ibi in ca. de herbo z est orobus.

Almenesh ara. scdm **Jo. Sera**. in. vij. in cōfectiōe pillularum ad ramicē ē calamētum fluuiale.

Almes z mes z interdum meise vt in secūdo canonis. **A.** sunt pisa legumē. z scdm ysaac sunt robilie. z dicit ara. et meleba.

Almesu in secūdo canonis. a. est id qd apud **Sera**. lapis lumbedbigi vocat. z est lapis zmerillis quo lapides duri z preciosi secantur. quāuis in illo ca. **Sera**. videatur loqui tam de illo q. de adamate **In** secūdo canonis. **A.** scribimus in ara. almes. sed aliter scribit almes p pisis. nam non hz alif. prolapide vero hz alif. vbi dicas potius almas.

Almezerion est mezerion. de qua infra in me.

Almurogarus. g. est saluus garus. i. licor ab almiron q. est salium vt babes in sexto in libro de cibus et

est idem q̄ obfomogorum q̄ ara. dicitur almuri de quo infra.

Almolofat exponit. **A.** in. iij. canonis ca. de fiti in febabus q̄ sunt tamarindi.

Almuri ara. falfamētum q̄ docetur fieri in. xxviii. libro albucafin.

Almefen infra in lapis in quo acuitur.

Anus arbor yfidorus sic d̄ q̄ amnē alatur hāc populum vocant.

Aloa in vero creplari est agalicon. **Bya** in india atq; arabia nascitur. est. n. arbor: suauissimi odof atq; sumi. deniq; aloa dicitur eo q̄ lignuz ipius altaribus odoratur zc. hoc. ca. scripsit. **A.** z nesciuit quid eēt z scripsit agalugi z ipm ē lignū aloes z q̄ nō intellexit scripsit aliud ca. de xillo aloes vt supra in agalugim.

Alociteta. Demostenes est mutatio coloris oculi in diuersa. aliqñ nigrarū ptium intra circulū pupille aliqñ ceterarum zc.

Aloes **Bya.** fucus est herbe que folia hz vt squilla sed pinguiora z latiora z obrōtūda circa que habz spinas raras virgam hz similem anterico. florez albū ad citrinitatē tēdētēz z semē affodillo silez. odorē grauem. gustū amarum radicē hz vnā sicut lignū. In india nascitur plurimum. nascit etiam in locis maritimis z in asia z in alijs locis.

Sed duo sunt genera aloes. vnum est fragile. et aliud q̄ dicitur epatices. verum optima iudicat que ē fragilis splēdida subrufa piguis lucida sine lapide z que citius emittit humorem duz alitur z odore p̄ ne subuisoso z gustu amarissimo cuius radix. i. planta incisa pmanat fucum z colligitur. vel tota herba contusa exprimitur z siccatur zc. **Plinius** fere eadē dicit. **A.** tria genera pōit sicut est reuera. z fucotrinum extollit z merito.

Alopatbiā dixerunt qdam morbus cōtagiosum ab vno ad alium transiens.

Alopecuros. **Pli.** planta spicam habēs mollem z lanugine d̄sam nō dissimilē vulpium caudis. vñ hz nomē cauda vulpina.

Alopix vulpes. vros cauda.

Alopitia. g. **Aller.** i. ca. in capitis cute fit fedis vulneribus. cuius feditas vulpinis vulnerib⁹ exebet similitudinē. z ideo alopitia vocat. alopix. g. vulpes d̄. que vero vltimi serpentis squāmis superficiem cutis sedat d̄ offiasis. a serpente dicta.

Nam serpens d̄ offis. z hec etiam tyria vocat. z cadunt in vtraq; capilli.

Alopix. g. vulpes.

Alofanchue. g. alga vt exponitur a **Bya.** vt supra in alga.

Alofanthos **Bya.** siue vt latini flos salis iuenit super petras nisi fluminis in stagnis veluti pingua men aquis super natans zc. z d̄ ab alas q̄ est sal z antoe flos z infra in sal.

Alreidedi ara. **Joā.** **Sera.** ca. de bernia est simach preparator corij.

Alabiathen ara. est spēs dactiloz vt infra i. vij.

Jo. Sera. in cōfectione electuarij de dactilis.

Alfatil ara. apud. a. est nomen ponderis appendēs grana q̄ngenta z. xxviii.

Alfakraiati apud eundē nomen ponderis granorū mille z octingenta. z alibi alfakraiati magna granorum centuz z sexaginta octo nux idem parua vero granorum octuaginta octo.

Alseis ara. est nastrutiū babilonicū. **A.** i secundo in cōfectione mitridati ex descriptione cōmuni.

Alsinen **Byasco.** aut pthemon aut pdition vel pdiculi vt dicebat græca herbularia. aut sideritis. aut craclea. aut gaste agreste. aut libatia. aut polimenō dicit. nascit in tectis aut i pietibus. asse sunt ei minute z ruse. folia similia almos acuta z aspera. z circa astatas ipfas semē asperū hñs reb⁹ adberēs zc. est paritaria z vitriola. z vt. **A.** herba vitri non omnia supra scripta noia eius sunt propria. sed sunt aliaz plantaz. verū **Bya.** conuenit adducere oia nomina qbus noiat aliqua planta apud diuersos q̄uis non sint eius nature vt facilius agnosca: ur vbiq;.

Alredradu ifra in pisces alredradu.

Alsamuet infra in elilifagus.

Alfacher infra in epatica.

Alseig infra in rusne.

Alsine **Plinius** q̄ qdam miototē appellant idest muris auris. nascitur in lutis. vnde z alsine d̄cā ē incipit a media yeme arefcit estate media tñ pro rumpit musculoꝝ aures imitatur folijs. Sed aliā doccbimus esse que iuste miototis vocatur hec eadē erat que bec nisi minor minusq; yrfuta esset. nascitur in ortis z maxime i parietibus. cū teritur odorem cucumeris reddit. zc.

Alsimi **Step.** expoit q̄ ē auricula muris q̄ ara. uo. cat aldenalfar. sed melius ifra in mi.

Alfuchacute **Jobes** **Sera.** ē alebrue. neutru scio. **Altarfati** ara. est p̄ctus sanguinis q̄ sit in coniunctiua oculi de quo. **A.** fāc ca.

Althea **Byal.** siue molochisagia z est d̄cū malua agrestis. latini maluauiscū vocāt. bec cuius z ebiscū dicitur. Sed ara. d̄ cathyn. **Alhacer** altheā malue spēm nullus negat esse. altheāq; vocant illā que crescit in altum zc. z secunduz hoc non debet habere. b. litteram.

Altir ara. asa. albit vero dicit. **A.** q̄ ē medicina in da similia hermodactilo. Et de vtroq; fāc ca. de alit i alif. d̄ halthit in bauex. hoc secundum in a rabico scribitur albit.

Alluē ara. ē plātatio. **A.** de ipa proprium ca. facit.

Albulub q̄ scribit **Rasis** illi. diuisionū i sine ca. de difficultate i p̄gnationis putat q̄ sit spēs bautie agrestis. **Nā** i vndecimo azarai q̄ ē de simplicis medicis iuenit q̄ ē albulub planta de qua fit galbanū. z in **Sera.** scribit kene albulub ē galbanū z azarai vigessimo octauo qui est de preperatiōne medicinarū. d̄c q̄ galbanū sit exbautia agrestis fetēti. Ex hñs vñ q̄ sit illa bautia agrestis. q̄uis **Rasis** i codē loco supius laudauerit bautiā

ad hanc intentionem . possit hanc aliam speci-
 em etiam i hoc magis approbare. **I**udeus vero
 oppinabatur qd esset mercurialis. **R**epertus eniz
 in .xx. azarai qui est de expositione noius quod
 yelubus est mercurialis z icubus z halbus ara. eis-
 dem describitur figuris nec differunt nisi in punc-
 tis. **R**az ielbul sic scribit. z halbus sic. **E**t **S**y.
 dicit qd mercurialis bz hanc proprietate bz quod
 dam qd **R**asis scribit de halbus siue halbulub;
Aitchebil infra in denob.
Alumen tres bz species medicine aptas. s. iameni
 z est scissum qd de pluma vulgo dicit. z est rotu-
 du qd zucarum vocat z ob similitudine zucari
 z liquidu qd vocat de rocha vel lipparinu vt **C**al-
 sius felix ca. de stomachi morbis.
Alumen **P**li. est salugo terre. plura eius genera
 in cypro candidum z nigrum exigua coloris diffe-
 rentia. fit aut omne ex aqua limoqz. hoc est terre
 erundantis natura. vel ex abundantis. **C**onia
 tu yeme estiuus solidus maturat. qd fuit ex eo pre-
 cor candidum fit. gignitur in yspania egypto. ar-
 menia macedonia ponto affrica. insulis sardinia
 melo lippara strolige. laudatissimu i egypto. pri-
 mu melo. huius quoqz due spes liquiduz spissuqz
 liqui probatio vt sit liquidu sine offensis fricanti-
 um quodam igniculo caloriz hoc porthino vocat
 alf gen^o palidi z scabri idqz hoc vocat parafoio
 zc. z infra aluminis vnu genus cistlo vocant gre-
 ci in capillamenta quedam canescenti adheres.
 vnde quidam traditum potius appellauer. hoc
 fit ex lapide ex quo z qd calcituz vocatur. **S**udoz
 quidam eius lapidis in spuma coagulatus est. et
 alteruz genus quod stroligo vocat. due eius spe-
 cies fungossum atqz omniu ore dilui facile qd in
 totum d'p'natuz. **H**elius puicosum z forami-
 num fistulis spongie simile rotaduqz natura. ca-
 didoqz propius cum quadam pinguedine inbe-
 rens fricabile nec infitens. in gretia oprium ex
 omnibus qd melium vocatur a melo isula vt dixi-
 mus z cetera.
Alumen alassur exponit **R**asis in li. diuisionu ca.
 de dolore dentiu qd est kali vel cali de quo isra.
Aluminati ara. est agritudo animi qua fit homo ef-
 feminatus pessime **A**.
Aluminos **P**li. vocat. g. sipbatu petreu simile ci-
 mile bubule. folijs paruis ramis tribus aut quat-
 tuora radice a cuiusbus thimi surculosum odora-
 tum gustu dulce. saluam ciens longa radice ruti-
 la nascitur in petris. ideo petereuz cognoscat zc.
Alupum exponit **S**te. qd est terbedu z est turbit.
Alusen apud. **S**. i sexto de simplicibus medicinis
 est qd. **A**lguafem vocat vt supra.
Alufon exponit **S**tep. qd est sergeu quod ignoro.
Aluta est coriu sup quod cerotaria extendunt i an-
 tidotario vniuersali et apud **A**lex. 3.
Aluta latine dicitur herba que grece yfatis vocat
 vt reperi in libro antiquo de simplici medicina.
Alytel e instrumentum sublimandi alkimistarū.

Alutili in tertio canonis. **A**. ca. decura capitis vni-
 uersali exponitur in synonymis quod est fructus
 tamarisci.
Ama suis nocturna que strix dicitur grecum est.
Amantila potentilla su valleriana idem.
Amaracus vel amaracum siculi sansucum vocant
Sya. **P**li. veroli. viceffimopzimo **D**iocles
 inquit medicus. z sicula gens amaracum appel-
 lauere quod egyptus z siria sansucu. **I**tez. **S**.
 dicit centauream minorem ab aliquibus amara-
 cu vocari. **S**ed non recte. fm veritatem amara-
 cum seu maracum est achauē vt supra.
Amaracum **S**tep. in synonymis est acuauum vt
 supra in achauē.
Amaratu fm **S**ya. est planta que crisogonuz aut
 grisantum dicitur vt infra in crisogono. **P**lini
 amarantum inquit est spica purpurea verius qd
 flos aliquis et ipse sine odore mirum in eo gau-
 dere decerpi. z letius renasci. prouenit **A**ugu-
 sto mense durat in **A**utunum zc. **S**te. i synoni-
 mis. amarantum miselbeslo dicitur.
Amarigaco dicunt distere greci.
Amaurosis. **P**aulus est perfectam videdi impe-
 dimentum sine manifesta passione zc. **I**nuenit
 mauresis in pratica oribasi qd dicit esse qd dici-
 mus cathararam. **D**emostenes vero in obtal-
 mico amaurosis e pupille debilitas ita vt obscu-
 ra appareat cum difficili motu z obtusioe visus
 z perfecta negone.
Ambelos. g. vitis quasuis apelos scribant. nam qn
 cuqz. p. littera. m. sequitur transit in sonum. b. vt
 infra in ampelos.
Ambidester est qui vtrazqz manu prodestrauntur.
Ambliopia. greci ebetudo oculorum. liber de doc-
 trina greca. **D**eostenes vero videdi debilitas.
Ambilops greci qui z auliops vt pferunt luscus q
 in die parum videt vel in vesperis liber de doc-
 trina greca.
Ambrosia **P**linius vagi nominis est z circa alias
 herbas fluctuationem habet. densam radices tri-
 um fere palmozuz. tertia parte fere radice breui
 ore. folijs rute circa caulem vnum semen e vuis
 pendentibus simile odore viscoso. qua de causa
 botris a quibusda vocatur. ab aliis artemesia d'.
Ambrosia hic dicta quasi amurofia. nam greci vro
 si cibū vel esca dicunt. v. consonante no vocali.
 scribit i fabulis qd hac eq duoru pascebant. **S**.
 ambrosia qd multi botrin aut artemesiam dicunt
 fructer e multas virgas hns longas palmis tri-
 bus. z folia initio minuta similia rute. virge sut
 plene semine quasi acinus odore vini hns que n
 florescit. radix eius tenuis est z lōga duobus pal-
 mis. nascitur in capadocia que circa sese inuene-
 rit amplectitur zc.
Ameleguz **S**te. emblicū corupte scripsit.
Amentum reperi antigo expositionibus qd est alu-
 me scissum qd **T**heodoruz **P**risicianus affir-
 mat ca. de dolore dentiu. **Q**uidam exposuerūt
 b

q̄ est quasi lapis albus qui de vitro cocto fit.
Ameos **Dya**. multi ciminnuz ethyopicū dicūt aut
basilicē. Sed ameos alterius ē nature. Est qdē
semē pene z thypico cimino simile. sed minuti
us z exalbidius z quodam mō spissius gustuz ha
bens similem origano.
Amblegi infra in emblici.
Ameracum. **A**. in descriptione tertia troiscorum a
ladaracuron. in. v. et est inquit albacoen alba. s̄
in descriptione p̄ma eorūdem describit emerecu.
qd̄ idem ē supra in achauē qd̄ idem ē.
Amerina **Pli.** non multum a salice distat et ceta.
Ametistus gēma preciosa coloris violacei.
Amsuua noiant greci castoreuz eo q̄ in aqua et ter
ra viuat **Plini.**
Ampbesibeena **Plini.** in sermone de coriandro
ē inquit genus sp̄ntis.
Amgalem dicit. **A**. q̄ ē arbor gūmi ara. et in expōi
bus albābōgailē. i. mater gālem ē spina egyptia
ca d̄ ara. coit. et eius gūmi ē gūmi arabicuz et d̄
suo eius sit acatia. et hoc nomen amgailē cadit
super omnem spinā. et d̄ q̄ ē p̄p̄e spina cuius la
nugo ē sicut cotum et ceta.
Amgylanum in secūdo regalis dispōnis **Hali** ca. d̄
folijs exponit q̄ ē spina egyptiaca et videtur q̄
voluerit dicere amgailē.
Amici ara. in antidotario vii in confectione vngu
enti nigri.
Amichas grece sacrificaciones **Cassius** felix ca. de
igne sacro.
Amitrocera. g. facilis ad cognoscēdum. **Alexan.** ca.
de tussi materialis aut et ceta.
Amitica virtus. g. lacesitoria irritatoria. **Cassius**
felix d̄ oleo aurino. **Item**. **G.** ad glaucōnē amit
ticum. i. acre. **Demostenes** collina lacesieria q̄
greci amittica vocāt.
Amidros pulsus **Alex.** ca. de litargia exponit a. **G.**
li. de d̄ra pulsū q̄ ē in becillis seu debilis. Sed
liber de doctrina greca amidron obscurum mi
nus appens.
Amidum. sed melius amilum vt infra.
Amigdale pro morbo sunt due eminentie iuxta ra
dicem lingue in faucibus similes capitibus ma
millarum que z branchi dicuntur.
Amigdala pro fructu vulcis esui amara medicine
ap̄tōr. inde amigdaleō earum oleum.
Amigdalus arbor ei⁹ folia z gūi medicine cōpetūt.
Amilū ē fucus frumētī i aqua diu macerati colat⁹
z desicatus. **H.** dicit sic ab. a. qd̄ est sine z milos
mola eo q̄ sine mola fiat. nā. g. milos mola d̄nt.
Ami **Pli.** ca. de cimio est inqt cimiosimilimū q̄
greci vocāt ami. **Crates** vero regū appellat vi
delicet qd̄ efficacius in egypto iudicauit pleriqz
alterius nature i totū puta vt quoniā sit cilius
z cādidius similis at ei cū cimio vsus nāqz z pa
nib⁹ alexādris subicif z cū alimtis iterponit zc.
Amictas grece lumbrixi ventris vt **Cassius** felix
proprio ca. sed emithis vt infra.

Amineū vinum in li. de greco trāstatis sepe reperi
tur. z apud **Alex.** z **Dyal.** z dicit mincū quasi si
ne minio. i. rubore videlz albū. yfidorus. y. amica
yua quasi sine minio. i. rubore albū vinū faciēs.
Amirberis ara. berberi vt apud **A.** in fo.
Amlegi ara. emblici vt apud **Sera.** z **Aui.** inde si
rēblegi de quib⁹ infra. Et nota q̄ emblici z bel
lerici nō cōputātur apud arabes inter mirobala
nos. amelegū **Step.** scripsit.
Amoliptū seu amolētū dicit qd̄ est sine i gnatione
vt cerotū aliqd̄ q̄n digitos non iquinat. **Cassius**
felix in opatione vnguētī palme. litargiz inqt eo
q̄ d̄z donec amolētū sit expōit vt digitos n̄ iquet
Amomum semen minutū qd̄ ab oriente defertur
Dya. est genus herbe odoratissime cuius fructus
ter similis est botruo in circuitu cuiuslibet arbo
ris nascens. ramulos habēs ficos z duos virgu
lis assimiles. coloris subruffi circa quos folia iun
cta z copiosa z tirsu botruosuz semen redolens
z sibi cōnexum florez album veluti viole folijs si
milibus b̄ronie. Sed eius triplex datur species
z quod appellat armenicum ceteris melius au
rosi coloris vel fului. odoris boni. Aliud ē qd̄ ap
pellatur medicū p̄mo inferius. nascitur i locis hu
midis. z p̄pterea forma maius atqz viride z le
ue tactu sapore origani habens. Tertium vero
qd̄ appellatur ponticū ruffum est nō longuz nec
difficile frangibile. bottuosum enim seme habēs
plenum z odore percussibile idest stipticum zc.
ara. dicitur ameme.
Amoniacū **Dya.** spēs amōiaci multe sūt est albus
vel purpureus similis rose vel equitino. ericeaf
fucus sicut ypoquistidos z sit i virtute similis s̄i
pticus zc. hoc ca. non est d̄ gūma amōiaci. sed est
de balaustra. nam post ca. de granatis in **Dya.**
sequitur in mediate.
Amoniacū **Dya.** est quasi lacrimū herbe asimilis
lilio albo. nascit autē in terra amiois quendam
regis in vltima cinerē. herba vnde lacrimuz pro
manat a grecis asiaos appellatur. huius radix in
Acidif z lacrimū sūdit in terram. vnde z sordes ca.
verū optimū est amoniacū qd̄ ē mūdissimum z
z recēs z colore candidū z quasi p̄gūe vt thus.
q̄ si frangat spissum z splendidū apparet odore
subfilem castoreo gustum amarum iactans zc.
Amoresia grece apud **Dibasium** ca. de arterio
thomia est q̄n ex scissura arterie sit collectio san
guinis extra arteriam quod etiaz dicit apozisma.
Ampelos grece vitis. z quāuis sic scribit ambelos
proferūt. nam q̄n. p. littera. **A.** sequitur illud.
p. transit in sonū. b. vide infra scripta.
Ampelos leuce **Dya.** aut b̄ronia siue vt latini vi
tis alba. astat z folia habet similia vitis nostre. s̄z
aspiora z minora caprioli similes sunt iplicantes
se. semen ipsius vne simile ē botruosum rarum
z foliū zc. hoc etiā i karandē firmat hanc mul
ti cucurbitā agresse noiauerunt. radix eius gros
sa z magra z alba est. Et apud **A.** scite vocatur

z ē ara. kābayde. vt apud **Se.** z ifra i vite alba.
Ampellos melana **Dya.** i. vitis nigra folia habet
filia edere z bastam etiā. sed maioez semen pro-
fert vne simile botruosum. sed paruius vitis al-
be in initio viride z in maturitate nigrū. q̄ cum
freris bureum reddit colorē. radix est illi ma-
gna z nigra exterius burea z subalbida interius.
capriolos habens vt superior qui comeduntur
vt superioris infra in. vi.

Ampelos agria **Dya.** siue vt latini vitis agrestis
vnifere viti similis bastas habet lōgas similes p̄-
dicere. lignosas z asperas. folia eius strigno orti-
uo familia sed latiora z minora. florem habet si-
cut capilos semen eius cōpositū est sicut botrus
quod cū maturauerit ruffum facit colorē z obto-
tundū zc. **Sed** apud **Sera.** est planta cuius ra-
mi. p̄cedunt lōge similes palmitibus vitis vnife-
re cuius lignū est grossum z cortex sepabilis ab
eo. folia habet similia solatro domestico nisi qa
sunt minora eis. z flos eius assimilāt grano ta-
baleb. i. lenticule aque. z est illa que dicit femi-
na. z alia profert grana parua nigra familia race-
mis vne paruis. z quādo sunt matura color eoz
est rubeus z figura grani ē rotunda. z racemi z
ipsi z sumitates eius seruant zc. hec videtur illa
que a **Dya.** clematis dicitur infra i de. **Plini**
us ampelos agria vocatur herba foliis duris z ci-
neri coloris qualem infra satis diximus viticu-
lis longis capillosis rubentibus qualiter flos qui
iouis flama appellatur. fert semen punici mali si-
mile in acinis. **Item** alibi que agreis ampelos
agriā appellatur. spissis z candidioribus foliis ge-
niculata rimoso cortice. fert vvas rubentes coc-
ci modo zc. **Ex** sermone primo **Dya.** videtur
q̄ hec planta sit sepibus multū habundās quea
multis dicitur vitis alba. cuius rami tenaces ap-
tiqz ad ligandos quousqz fasciculos. cuius spe-
cies minor vocatur a multis flāmula que magis
per terrā serpit in agrestibus locis adustine vir-
tutis. sed z semen vtriusqz quod inuenitur in ra-
dice storum existentium vt capilli albi acutissi-
mum z adustium est valde.

Ampelos ynoforos. grece est vitis vniferos. com-
munis proprio ea. **Dya.**

Ampelprason. gre. est vinee porum. nam greci
prafum porū dicunt **Dya.** propriū capit. facit.
Pli. āpeleprason in vineis nascitur foliis potri
zc. hec multi aratilluz vocant.

Amplypopia **Paulus** est obscuritas videndi. que
fit ab aliqua non manifesta causa zc. **Demo**ste-
nes ē ipsius visus acies obtusa nulla alia obsikē-
te passione **Alex.** vero caliginē ipsaz vocat. gre-
cus amblyopia dicit z scribit ampli.

Amuletum. **Pli.** quidā sic ciclamē vocauerunt.

Amurca olei est seculentia oliuaruz ad mixta aqua
que cum sit oleum abicitur. sed fer olei est id qd
inferiori parte ipsius olei residet. de ambobus i
Serapi. in ea. de oliuis inuenies. **Dya.** amur

ca fer ē olei magnā z aquosa cū simi q̄ coq solet
ad mellis spissitudinē z sic vetustatē accipit zc.

Ana grece prepositio significat re intus. p̄ nos au-
tem pro pariter vel simili vocabulo vtimur.

Anabasis grece ascensio vel ascensus.

Anabasis etiam **Dya.** dicit vocari yporis que est
cauda equina de qua infra.

Anabrosis. gre. corrosio quod z diabrosis dicitur
vt apud **Alex.** ca. de sputo sanguinis. sed **Se.**
mostenes anabrosim inquit dicimus scabrosam
palpebrarum passionem zc.

Anabula species est titimalli.

Anacalla. **Plinius** anacalla aliqui acaron vocant
zc. z est anagallis infra.

Anacardus puto grecum. est fructus arboris qui z
pediculus elephantis aquibusdam vocatur ara-
dicitur beladar.

Anacollyma greci. vocat **Dribasius** medicamē
quod moderni strictorium dicunt quod fronti
z temporibus super viducitur ad prohibendum
humorum fluxum ad oculum. **Demo**stenes ca-
pitulo de obtalmia z de lacrimis. **Anocollēa** vo-
cat acolla quod est gluctē. dicit **Gerodius** idēz.

Anadosis. g. redditio vt i libro de doctrina gre.

Anadoris vero receptio vt ibidem.

Anadrome grece. recursus vt ibidem.

Anadromes exponit **Alex.** q̄ est cappis capitu. de
epilenfia.

Anagalidos exponit **Dya.** quod est semē miricis.

Anagallis apud **A.** z **Dya.** eodem nomine z simi-
lia capitula inueniuntur. **Dya.** anagallis quam
multi cycorium dicunt falso suple. species sunt
due. vna que florez iacintinus profert que z fe-
mina est. z in **Serapi.** celestis coloris. **Alia** que
florem dactili colorē habentem profert. que et
masculus est apud **Serap.** rubeum. **Ambarum**
vero fructices sunt minores z sup terram span-
se quadratas habentes virgas z tyrsū cum ra-
dice tenui. semen habentes de super obrotūduz
In **Serap.** simile coriandro habet folia subtilia
z parua. z obrotunda zc. et hoc dicitur morsus
galline z ypia. et mor: gellina quod est nomen gal-
licum vulgare. **Plini.** anacallam aliqui accarō
vocāt duo eius genera. masculus floze femini-
ceo. femina ceruleo non altiores palma fructice
tenero. foliis pusillis rotundis in terra iacenti-
bus. nascitur in ortis z aquosis locis. prior flozet
cerula etce. **Step.** hanc putauit auriculam mu-
ris z in fo practite. **Sed** alia est vt patebit ifra.

Anagiros **Dya.** aut anagiris aut acopō fructer ē
foliis z virgis similis agno arbori. grauis odoris
plenus floze simili brāsice. semen in folliculis in
corniculi scemate minutis habens squamosum
et varium. autūpno tempore edurescēs vel ma-
turescēs zc. **Pli.** anagiros q̄ alii acoriō vocāt
fructuosa ē grauis odoris. floze olēs. semē i cor-
niculis gignit simile renibus quod durescit per
menses et cetera.

Anadago: in antidotario vlim in confectione mitridati magni exponit qd̄ sumach deus scit & ē.
Anagalicum infra in simfitum.
Anagogē Cassius felix ca. de emoptoica sanguinis supp̄tēa eductio q̄ greci emanatos anagogem vocat & c. **Item** Orbasius ca. de fluxu sanguinis narium si ex plenitudine sanguinis aperitur vene h̄ariuz mouetur fluxus sanguinis mortem minans quod simpliciter vocat anagogē.
Anagogū exponit apud Alex. sp̄uere faciēs ca. de cibus pleurecticoz. vel potius sputū educens. naz grece componitur.
Anago grece deduco.
Analenia dicunt qd̄ est species eplie quando cā in s̄ō continetur.
Anaplis gre. refectō. reperio etiam anatalipsis i eadem significatione.
Anapetia gre. inuenio expositū quod ē recta v̄ bona digestio. interdum anapetia inuenitur.
Anapopletica grece exponit quidā qd̄ sunt que vult nera carne replent.
Anasarcha grece ydropisis carnosā **Paulus** eo qd̄ carne vniuersa corporis velud in aquā conuerfa totū corpus apparet album & flegmaticuz mortuo simile. & hec ydrops vocatur leuco flegmatia yposarcbidios ydros vel anasarcha.
Anastomasis Alex. ca. de sputo sanguinis anstomasi autē dicunt cū ora venarū virtute amissa ap̄tiora effecta sanguinem effundunt intrinsecus.
Anatrico scripsit **Step.** puto pro antericon & exposuit qd̄ ē flos ascori puto p̄ areras. & ē binach & est affodillis vt infra in antericon.
Anathymassia grece euaporatō sursum eleuaton.
Alex. ca. de signis melancolie. & liber de doctrina greca exalatio euaporatio fumositas.
Anatomia gre. equalis vel proportionalis sectio nam tomī sectio.
Anatropa. g. subuersio stomachi. **Alex.** de egritudinibus stomachi. liber de doctrina greca anatropy est euerfio s̄ōi.
Anatrepsis. g. nutrimentū li. de doctrina greca.
Ancias grece tumor durus iusta parisiū. quid sit parisiū infra videbis.
Antiloblefarus **Cornelius celsus.** greci sic vocant cū palpebre simul aliquo casu cōglutinātur. aut ipsa palpebra albo oculi.
Ancistrum **Demostenes** est instrumentū cirurgicuz sicut uncinus cuius quoddā est habēs in sūmitate cauernā seu foramē per quod filum transire possit. grece volangistrum dicitur etcc. ca. de angiologia facienda in fluxu lacrimarum.
Ankistron grece hamus vocatur. agkistron scribunt. sed ankistron p̄ferūt. Nam vbiq̄z gāma āncedit kapa ipsuz gāma trāsit i sonū. n. littere.
Anchora herba in locis cultis & ortensibus nascens raro inuenitur nisi cū flore. **Butānicus** de ip̄alo quitur.
Anchorismata grece dicuntur tumores vt reperi in

libro antiquo de simplici medicina.
Anchusa grece ē planta q̄ **Ani.** vocat lactucā affini & abugilise bearfelus & simar de qbus omnibus figlaria facit ca. vt supra i abugilise qd̄. satis p̄ concordia **By.** & **A.** in h̄is ca. **Bya.** anchuse duo sunt genera quaz vna folia h̄ lactuce similia s̄ acuta & aspera & nigra & sp̄iosa. radix ē ei digiti h̄is grossitudinē & coloris sanguinei. i estate i ficiens digitos. nascitur locis cultis folia h̄is i giro sup̄ terram sparsa. **Alia** ancusa quā multi albugidiō vocat supradicta puio: est quia folia minorā h̄z & asperiorā a superiore virgas similes supradictis. s̄z tenues super aquas florem purpuream. aut feniceū. p̄fert. radices ruffas h̄z & oblongas. nascitur in locis arenosis. & infra. est inqt alterū genus anchuse similis supradicte. sed minus semen. h̄z qd̄ habz colorē feniceū & c. **S.** in. vi. s̄ simplici medicina quattuor: eius ponit species. vna vocat ibi simar. alia locasus. tertia abugela. bus. quartā dicit carere noīe. & oīa ista noīa sunt a greco corrupta. **Vide** qd̄ **Ani.** voluit dicere albugidō. & dixit abugilise. primā quidā vocat sanguinariā. **Pau.** ca. de dissinteria encusis vocat. fucus inqt encusis spinosus & latū & nigrum habentis foliū quā cirospetō vocat & c. hec etiam planta reperitur in cōfectione antiqua dicta cblimar hermaica. **Tres** albanī lactuca asini que grece vocatur anchusa.
Andachocha quia debet scribi cuz. h. s. handachocha quare ibi.
Andrafraxis apud **Bya.** est triplex. aliis etiam vocatur nominibus vt patebit suo loco.
Andragne gre. portulaca vt apud **By.** sed grecus dicit andrachni. vocat a multis species tertia ayzon. & est dictu portulaca agreffis. eo qd̄ habet folia similia portulacae. s̄z latiora & maiorā supra in ayzon. alia tamen planta proprie vocatur portulaca agreffis de quo in po.
Androsēmō siue vt alij asqron. **Pli.** nō absilē ē ypico. cauliculis mollioribus dēhoribus & magis rubetibus. folia alba. rute figura. semē papaueris nigri silē. come trite sanguineū emittit sucū. gignitur in vineis. fere medeo aut̄ p̄no effoditur suspenditur que vsus ad purgandū aliū & c. idēz qd̄ andrefemon.
Androsēmō **By.** q̄ asqron dicit spēs ē ypici. s̄z virgī maiorē. & sarmetosa feniceū h̄is colorē. & florez mellinū. semē silē ypico. s̄z maius. qd̄ cū fricatus fuerit odorē refine emittit. sanguineū ē fac colorē fricatum. vnde androsēmō dicitur & c. eadem est cū supradicta infra in asqiron.
Androsēmō **Bya.** aut dionisia multi & asqron istam dixerūt. sed ē d̄ra inter androsēmō & asqron & ypi con. fructex ē semē miutū h̄is & sarmetosa. huius virge seice coloris sunt folia duplicia quasi rute h̄is. que si soluāt mambus sucū eicit venenosuz cuius virge interualla h̄nt in qbus sūt flores minuti & mellinī. semem h̄z in folliculis sicut

miconij nigri cuius coma si a digitis confricata fuerit et trita resine odore facit etc. sic se habet in vero **Dya.**

Androsachos **Pli.** herba est alba amara sine foliis foliculos incuruos hñs et in his semen nascit. in maritimis ystrie. ydropicis datur vrinā nāqz vehementer dicit **Dya.** eadem ut iste.

Androsomō dicit **Ste.** vocari didymo masculus. **Aneisum** dicit arabes. nos et grecus anisum.

Anemōnis **Pli.** sunt quae fremō vocat duo eius genera siluestribus pma. altera cultis nascens. vtraque fabulosis. huiusque species plures. aut. n. feniceū florem hñz et copiosissima est. aut purpureū. aut lacteū. hñz triū folia apio filia sunt nec temere semipedis altitudine credūt. cactūne aspagi. flos nū. q̄ se apiret nisi v̄to spirante. vnde et nomē accipit. siluis amplitudo maior latiorib⁹ q̄ foliis flore seiceo. hñc errore educti argemonē putāt multū. alii rursus papauer qd̄ et tyā vocamus. s̄z distinctio magna quae vtraque haec postea floret. **Aec** aut succū illaz anemonē reddūt aut calices hñt nec aspagi cacumē etc. **Dya.** anemōis duo sunt genera. agrestis et ortiua. **Ortiua** aut florē coccineum hñz. altera vero albū et lactineū aut purpureū folia minuta sicut coriadrū et diuisa non magni status. virgas tenues et virides hñz sicut micōiuz in medio capitella nigra hñs. et radix est illi sicut oliuae nodosa et curta. agrestis vero in oibus maior est et foliis latioribus et capitella maiora et longa hñz florē feniceuz ysmellinū. p̄fert. radices se illi tenues plures. **Est** alterz genus anemōis v̄sicide nature etc. et infra sūpsit aut nomez papauer q̄ v̄to magis aperiat florē. sed ut diximus alia est agrestis altera v̄ualis. cuius altero cum feniceo colore siue flamineo est. altera quasi purpureo siue glauco cū foliis trinis i spē apū tenuiter sc̄tis paruis coherentibus tyrsis palmarz quatuor. aliq̄ q̄ discernere noīa ipsarum nesciūt errāt etc. haec planta ara. d̄f rachaich et coiter vocatur papauer rubeū multi pro papauere nigro i populeō sūpserrunt nō sine multo errore. nam illud frigidissimū est. hoc vero calide nature.

Anesis grece reges. vnde anetica dñt regē inducēt a q̄ anodia vocam⁹. et anetica dies i febribus d̄f interpolationis liber d̄ doctrina greca. anesis intermissio remissio reges refrigeriū pausatio

Anthiō greci anetiū vocāt idē anethyleon oleū idē factum. ara. vero rebeth dicitur.

Anphebe ara. coagula.

Anfraliafres apud **Dya.** sexta spēs titi mallorum quas ipse describit q̄ et dendrodes. i. arborum vocat infra in titimallo.

Anfimerina febris. i. cotidiana anfimerinus iterdū repitur. et est grecū ab amphī q̄ est circū et ymera dies eo qd̄ singulos dices circuit. m. añ. f. g. scrib̄

Anforismus sed melius aforismus supra expositū est

Angiologia grece. apud **Demostenem** est cyru. gia que sit i aterius temporum propter fluxum

lacrimarum.

Angitis vel agnitis secundum **Dya.** quedam species spicenardi.

Angonum **Plinius** quidam omonidam malunt vocare ramosam similem fenugreco nisi fructi color esset hirsutiorque odore iocundo post vero spinosa est ut etiam ea muria conditur etc.

Anicetam apud **Plinium** quidam anisum vocant. **Anichinos** grece ficcus.

Animoda **Dya.** q̄ multi animodaz appellauerūt. virge sunt ei duorum palmorū. et paulo maiores fructicesque virge nodose sunt in quibus sunt capitella minora folia minuta sicut lenticule aut ruete hñs aut loci qui in feno nascitur. sed sunt asperiora et pingua et spissa. hanc multū in valle coponunt et comedunt suauissime que virge spinas acutas habent cuius virga alba est etc.

Animō grece papauer rubeū ut supra i anemōis. **Aniatos** grece incurabilis insanabilis.

Angelica infra in arcangelica.

Anges infra in emasum.

Angailē infra in spina egyptiaca.

Aniudem p. i. cōsonās ara. est planta cuius gummi est asa ut. **A.** suo ca. dicit tñ in ca. de cura ydropisis q̄ siseleos est aniudez romanz. **Idē** qz dicit in ca. de siseleos in fo. **Similiter** habet i antidotario dionū **Kalis** in cōfectione ad epiliaz. sed veritas est quod aniudē est silfū apud **Dya.** dicit enim ibi q̄ lacrimū silfij lasar vocatur q̄ est asa. in ceteris et cōcor. lat. cuz ca. de aniudez apud **A.** **Preterea** in capitulo de agarico vbi **Auicenna** dicit q̄ est simile radici aniudez **Dya.** dixit silfū. et radix huius plante ara. dicit maroch ut patet p. **A.** ca. de maroch. et **Ser.** ca. de aniude. q̄ autem siseleos non sit silfium satis constat p. **Dya.** qui de vtroque facit diuersa ca.

Anodinū mitigatiuuz requiez inducēs sedatiuum a greco anesis q̄ est requies. inde anetica dies. i. dimissoria interpolationis laboris a morbo.

Cassius felix ca. de tertiana febre.

Anadromon matricis. i. ascensus matricis ad supra. unde **Cassius felix** proprio capitulo.

Anofris. g. lupus qui et licos vocatur et.

Anolofat nomē ponderis est idē q̄ obolus.

Anōis dicit **Step.** q̄ est species acuā. i. acauē.

Anorexia. g. fastidium cibi quod alii atrophyaz vocant ut **Paulus** proprio ca.

Anfali ara. apud **Haliabas** est squilla s̄z melius anfel.

Autali ara. apud **Haliabas** est cologntida sed melius andhel ut in ara.

Antera semē rose vocat⁹ est illud qd̄ remanet in autupno. fructus. l. rubeus plenus lanugine circa semina.

Antereon **Cassi⁹ felix** ca. de tussi humida guturisp̄te sub mento q̄ greci antereon vocant etc.

Antericon apud **Dya.** ca. de affodillo est semen affodilli. **Pli.** idē **Step.** vero dicit anatericon.

Anteromata grece **Alex.** ca. de asclite et timpani.

te exponunt quidam q̄ sunt tumores cusi filēs
z aliquid tumores sine dolore.
Anti greca prepositio. cōtra p̄ ppe significans anti
scribunt z andi p̄ferunt. naz q̄ncūq̄. n. antece-
dit. r. illud. r. tradit in sonum. d. littere vt scribūt
antichristus z proferunt andichristus.
Antias Paulus est inquit tumor durus paristino
quid est paristino infra scies
Antichisis grece limatia.
Antidotū liber de doctrina greca. antidotos reme-
dium medicamē leuamē adiutoriu.
Antidotum gisi Zillex. ca. de frigida distemperātia
epatis faciente dissinteriam.
Antidotum marcelli idem ca. de potionibus com-
positis ad colicam.
Antidotum eradion idem ibidem.
Antisabare dicitur **Step.** q̄ ē busadi. i. corallus.
Antim algēde beduster ara. testiculi castorei **Ste.**
Antillilis exponit **Step.** q̄ est fatercelissum.
Antilios grece apud **Dya.** genera eius duo vna ē
que folia lēticule filia bz et astam altam duobus
palmis erectā cū folijs mollibus. radix est illi mi-
nor z tenuis nascitur locis erbosis z solaribus gu-
stu salsa. altera ē q̄ folia z astaz filēs camepiti bz
sed aspiora z minora florē purpureū. z odorem
grauē. radix ē cicoree filis zc. **Pl.** eadē de ipa
sz antalū vocat. z ut alij antulū. p̄mam vero sa-
bulosis locis nasci dicit sam sarosis cetera cōue-
niūt. hoc est q̄d. **Z.** zabarath vocat vide ca. am-
boruz simul.
Antilops grece **Dau.** ē apostema lacrimalis ma-
ioris oculi ante q̄ vlcere q̄ post q̄ vlcus fuerit
egilops d̄. etiam infra egilops z infra in anti-
nops a **Demostene.**
Antimino apud **Dya.** vocatur mandragora.
Antimis que ē camōilla **Dya.** antimis siue leucan-
timis. z camōilla quā alij erāt hōides vocant eo
q̄ verno tpe floreat siue colligat ad v̄sū. alij ca-
memillō. eo q̄ odore silēm mali matiā hēat alij
melatemō vel crisocōmē hui⁹ herbe tria s̄ gene-
ra in flore habentia distantiā. aste sunt illi duozuz
palmoz fructuose ramulos multos cū vimibus
plimis ac tenuibus folia generant trina pua atq̄
angusta z tenera supius capitellū cū quadā rotū-
ditate hīs dicitur aureū florez q̄ exterius folio-
rum ambitōe cigif albox aut melini aut purpu-
rei coloris magnitudini rute silantiū nascitur ve-
ro locis aspestris z circa vias z semitas. colligat in
vere zc. **Pl.** mira antimidis. natura q̄ a sumo
flore icipit cū cetera q̄ pticulatis florem ab vna
sui pte icipiat zc. **Step.** antimis scripsit corrup-
te zc. de noibus supradcis a **Dya.** sic debes ex-
ponere. crāt emō purpureū florez bz. que album
leucatemō. que citrinū totū sine albedine cris-
atemō z hoc sonat in greco vocabulo.
Antimoniu medicina ocularis gre. stibus z aliquā
do stibus **Dya.** stibus formosus est q̄ lucidus
z q̄ radiosus pz cū fractus fuerit z gustu salus ni-

bil hīs terrosus aut foetidus. z qui fragilis est
hūc multi obtalmiō vocant. eius aliud tradit se-
mina q̄d est pōdere grauius. aliud masculus pō-
dere leuius z asp̄ius zc. ara. ēt binomiū est sicut
z apud grecos. nā vocāt althynach post antimo-
niū. z cobol pp̄ propitātē q̄ habet ī ocularibus
medicinis sicut z grecus obtalmiō eadem ca.

Antinops z egilops. **Demostenes** ē collectio circa
angulū maiorez oculi que si humorem tenuerit
clausum pp̄tio noīe antipos a pl̄rimis appellat.
si aut̄ inflatiōe euacuata digitis ip̄ressa puo cedēs
reuertitur egilops appellatur. sed antinops a vi-
cinitate oculi nomen accepit egilops a similitu-
dine capraz que fm̄ angulos oculorum natura-
les habere videntur inflatiōes z ce. supra vide in
antiops.

Antion apud **Dya.** dicitur planta vnde colligitur
laudanum vt patet in ca. de ciscos.

Antipasis contraria conuersio seu aduersa tracta-
tio grece.

Antipatia grece exhibitio alciuius medicine ad ob-
tūdēdā violētā alteri⁹ peribite medicine **Pl.**

Antira Paulus ca. de cataro. quid sit nescio nisi
forte semen rose.

Antirenu antiquus liber de simplici medicina ē plā-
ta que cinocephalū dicitur. id est canis caput ra-
mosa p̄totos ramos folia minuta z oblōga z den-
sa. florez puū colore auroso hīs semē vitulinis
naribus filē zc. **Sz** **Pl.** antirinū siue pararinū
linisagria filis lino. radice nulla. flore iacenti. sefe
vituli nariū filē zc. linisagria ē dictu linū agreste.

Antirinō **Dya.** aut ararinō quā multi lignidā agre-
stem dixerūt herba est similis anagalidi folijs z a-
stis florez habet crocios aut purpureos minu-
tos pro qua re lignis agrestis dicta est. semen est
illi simile oscoordo et cetera.

Antispodia apud **Dya.** ē cinis ex folijs stipticis vt
oliuaz z similiū factus. z vocat sic eo q̄ pro spo-
dio. i. tutia ponitur. q̄ spodius sit tutia infra vi-
de in spo z pom̄foli.

Antopirus panis apud **Pl.** i. fermentatus z est
grecum quasi contrarius opiro.

Antora herba contraria tōre venenosissime herbe
oīa aīalia p̄mētis. sed antora est vt tyriaca con-
tra ip̄as. ambe folia rotūda multū scissa. sed tōre
maiora folia z tota ēt planta radice longā gemi-
cularam et grossitudine pollicis vel plus nigraz
cauernosaz **Antora** duas radices bz puas sicut
fatirionis filēs nucleis oliuaz. vna ē piguis alia
extēuata amari saporis et magne virtutis. **Gu-**
tanicus de vtrazq̄ propria facit capitula et p̄pe-
tates describit.

Anthos gre. flos. idē alofanthos salis flos vt supra
verū latini appropriauerūt hōc nomen flosi ro-
ris marini. inde dyantos confectio.

Anthraches gre. prunc carbonēs incensi anthra-
kia pruna singulare ip̄sius inde antrax.

Anthrax cum. b. debet scribi carbunculus.

Antbraktion vocant gemas carbunculum anthracion et vlcus oculi de quo infra in vlcus.

Antbracosum Demostenes vocant greci ruborez nimum palpebrarum et longo tpe lippicium.

Antroacis Pli. si macedonia breuis arbor atqz fructuosa i Damasco syrie magna materies ei admodū lenta ac fidelis ac vetustate nigris splē. doribus flos racemosus oliue modo. sed rubens folia densa fert et folliculos mittentes quedā ani malia ceu culices lentorezqz resinofum qz corticem rumpit struria mascula fert sterilis femina folio vlim paulo longiore et piloso foliorum inter se semper contrariis pediculis gracili breuiqz ramo pelles candidē conficiuntur his. semē lentis simile cū vna rubescit qz vocatur ros medicamētis necessarium zc. est sumach qz ros syriacus dicitur infra.

Anthropomorfon dicitur mandragora apud eos. s. q. putat radicē eius figuram hominis habere.

Anulefat i. obulus ponderis nomē de quo infra.

Anzarot vel anzaroth ara. sarcocolla a. g. angelut.

Anzerutum scripsit Step.

Aozia grece imaturitas.

Apakī grece longum intestinum vt in libro de doctrina greca.

Apala oua. i. mollia nam apalotis mollicies apalos mollis leuis tener apala molia zc.

Aparine Pli. qz greci pbylo antropon vocant. latine purpurea vel lappago dicitur herba est virgas multas et longas habens et quadratas et aspas. folia rara et in ordine posita. semen est ei albū et rotundum et durum et paruum et in medio p. tufatum sicut vmblicum. florem habet album folia cuius vestibus transeuntū iherent et ob id si loantropos dicitur. nascitur circa muros et ortos zc. Pli. aparinē aliq. onfacocarpō aliq. pbylantropō vocant rāosam yfutam quis senis ve in orbem circa rāos foliis per interualla. semen rotundum durū et cōcauum subdulce. nascitur in frumentario agro aut ortis pratis ve asperitate vestium tenaci.

Apendix Pli. inus est spina sic dicta. quoniam bac ce puniceo colore in ea apendices vocātur que laratie sunt.

Apentimon grece. Alexan. intestinum rectum ca. de dissinteria. Item de tenasimone.

Apepsia grece. in crudatio indigestio liber 6 doctrina greca.

Apia mala dulcia valde me teste que Paulus laudat ca. de spūto sanguinis. Item Pli. ab apia de gente claudia nominata.

Apiafter vocatur a quibusdam apium risus.

Apios siue camebalanos siue rasanus agrestis. a. stas habet quinqz vel tres viscosas et teneras et ruffas. folia sūt ei rute similia lōga virida et parua. fructus siue semen parū cuius radix est asfodilo similis obrotunda similis pile lacrimo plena a foris nigra intus alba. radices eius due sunt

super terram zc. Pli. vomica est. hec a Pli. vocatur apocilla vt infra.

Apiretros grece sine febre sine feruere Pli. ad glauconem ca. de pioticis febibus in g. herab.

Item liber de doctrina greca. apirektos scripsit aurir apion non calefactum.

Apiston Pli. aristologia dicitur a grecis fetalogs apistō eo qz fetis sit apta zc. infra in ar.

Apium Dacer. Est apium dictum qz aper hāc fere solebat. Victoris veterum fieret dum more triumphus. ara. dicitur karas. sed grece selino. Cuius duo sunt genera. domesticum scilicet qz est notum. et agreste. Sed agrestis quinqz sunt species ydroselinō. i. aquaticū apium. ypo selinum qz macedonicum dicitur. vel vt latini olixatrum fm Pli. tertia oziose linum et est dictum montanū. quarta et petroselinū dicitur apetra. vel petroselinū. quinta smirion de qua Pli. ppium facit ca. sed a Serap. inter species apij ponitur. Item cerefolium ab Isaac in dyetis particularibus inter species apij ponitur. De his omnibus i. ppijs locis iterū inuenies. Pli. apium inquit comune distinguit sexu. Pli. Ari spūs feminam esse dicit crispioribus folijs et duris et grosso caule sapore acri et feruido Pli. nifius marem nigriorem breuioris radice vermiculos gignētes et ce. et infra est et olixatrum qd biposelinum vocant. et infra quartum genus ex eodem faciunt aliqui oreoselinum alio fructice recto semine cimio silic. et infra et est oziose linum et infra et alio genere petroselinō quidam appellant in saxis natum. et infra addiderunt quidam oposelinum differens breuitate caule satiuo radicis colore ruffo zc. Item idē supra de sponte nascentibus plātis. Id. n. inqz qd sponte in hū. dis nascitur helioselinum vno folio nec yfutum rursus in fictis yposelinū pluribus folijs silic. helioselino. tertius est oreoselinum cicute folijs. ra dice tenui semine aneti minutiore tamē et ce.

Apū raninō gre. dī vatrachio. Pli. bot archio scribit et distinguit eius spēs vt infra i. bo. latini vero i. tres spēs diuidūt. s. rānū risus et emozordaz

Apoebinus Pli. fructus est folia edere hīs molliora mius tñ longe viticulis. semine acuto diuiso lanuginoso graui odore et omnes quadrupes necat in cibo datum et cetera.

Apocrusticū g. repulsū redarguens vt Pli. et Cassius felix ca. de oleo mītrino.

Apodia gre. Pli. et cispedi vocantur aues similes yrundinibus. maiores tñ plurimum volātes sic dicte quia vsu pedecaret et ce. apud nos dardani vocantur vulgariter.

Apodismon gre. ambulatio retrograda Demostenes ca. de custodia oculorum.

Aposlegnatismus deductio flātis a capite. siue ipsum medicamen hoc faciēs. s. p. os vel nares vt sunt caputpurgia et agargarism ta.

Apoya g. sine qualitate sensibili vt in sipida.

- A**pollinaris a quibusdam dicitur mandragora. sic dicta eo qd apollo dicitur iuuisse z asclepio tradidisse.
- A**pollinaris tamen fm **Pli.** vocatur iusquamus apud quosdam que grec. iusquamos. alijs nominibus vocantur vt infra. in iu.
- A**pomellis grece ē qd sauuus mellis in aqua lauat. aqua illa mellita apomellis dicitur vt **Phya.** suo ca.
- A**poquimatos in antidotario vli in cōfectione empli dci didascalii exponitur fordicies nauis intelligendo rasuram exterioris partis. infra vocatur a **Phya.** apozima.
- A**poroma dicebant antiqui cum primo prominentes sunt oculi. velud ex vomitu vel aliquo alio huiusmodi de in sunt concaui **Hemo.**
- A**porosis **Hemostenes** dicant greci eruptionem anguli oculi.
- A**porisma **Constantinus** in pantegni. ē collectio sanguinis in aliquo membro extra venas nō putrefacti maxime sanguinis arterialis.
- A**postasis vel apostasos grece apostema **Cassius** felix collectiones gre. apostasos vocant.
- A**pozias grece de feruescentes. apozeo de feruesco.
- A**pozima decoctio diuersarum medicinarum. s. aqua in qua coquuntur.
- A**pozima **Phya.** pix que de nauis raditur quam greci apozimam vocant.
- A**procimerō exponitur in passionario qd est impotentia venerei actus.
- A**proscilla siue rasanofagra. **Pli.** iunctos duos siue tres spargit in terra rubentis folia rute. radice cepe sed amplior. quare quidam rasanuz siluestrem vocant. intus habet māmam candidam extra cortices nigros. nascitur in montibus alperis aliquando z herbosis. purgat suprius z inferius. ydropicis apta hec apios a **Phya.** vt supra.
- A**psynthō dicit. g. nos abynthum.
- A**pta gre. exponit **Phya.** ca. de tribulo qd est putredo. **Orbasius** vero ca. da vlcibus oris. qd autem inquit in sumitate oris vlcera nascuntur que greci aptas vocant zc. **Cornelius celsus** ea inquit que i ore vlcera mala fiunt aptas vocat.
- A**qua imbrilis. i. pluuiialis ab imbre. **Cassi.** felix de egritudinibus oculorum z **Hemostenes** ad cōficienda colliria.
- A**quam maris in mediterancis non habentes sextarium salis in quattuor sextarijs aque salissimū mare facere potuerunt. vim namqz z naturam salissimū maris implet. mediocrissimum autem putant supradictaz aque mensuram octonis cyatis salis temperari quoniam ita nervos calefacit z corpus non exasperat. **Pli.**
- A**quebalam venam iubet sloboromari **Daliabas** i pluribus locis qui videtur ciuilis nam in capi. febris cōtinue primo inquit fo z tertio quo mouetur die omnino vtatur sanguinis minutione aquebale z basilice zc.
- A**que elmelich scripsit **Stephanus** pro achile sine lich z est mellilotum.
- A**quefutum scripsit **Steph.** pro cuscuta.
- A**quelogos **Plinius** folia sūt ei mauscula qd edere quin qz aut. vij. subalbida a terra superne pallida. sine caule sine flore sine semine radice tenui et cetera.
- A**rachide archos **Plinius** habent ambe radices **Aramofas** ac multiplices nec folium nec herbam vllam aut quicquam aliud supra terram habent bec manduntur zc.
- A**ranea vocatur gre. sphalagion. ara. vocat rutela.
- A**rancas **Cassius** felix arancas greci aserpēdo qd erpem dicunt. nos autem similiter latino sermone a serpendo serpusculos nominamus.
- A**ratilli dicuntur porri vinee gre. ampeloprason vt supra.
- A**borcimum qd dardar. **A.** vocat ē vmlis vt dicunt. plā eius genera fm **Pli.**
- A**rbor marie apud **Luicē.** e bucomarie quod est dictum fumigium vel vapor marie veruz apud **Serap.** est planta qd **Phya.** libanotis vocant. et omnes dicunt qd habet tres species. cōplementum huius quere infra in libanō zc.
- A**rcha angelica quidam vrticam mortuam dicunt alij similem vrtice. sed mibi ostensa fuit quedaz habens folia familia celidonic. nisi quia non sunt ita pigua z obscurioris viridiatis. alij angelicaz dicunt.
- A**rceotides. g. fructus iunipi vt p3p **Phya.** ca. de iunipo. **Stc.** alex. ca. vt nō cadat capilli idē. **St** in li. de doctrina greca. arketos est arbor iuniperij. arketides fructus eius vt infra.
- A**rceotica **Alex.** ca. s fluxu capilloz idē qd supra.
- A**rciotidos in. vij. **Jobis.** **Sera.** in cōfectione de luto lacune. dicit qd sunt grana cedri vel iuniperi. quod verius est corrupte protulit.
- A**rcion. **Pli.** g. sic vocant plantā folia habentem maiora et cucurbitis z yrfutiora nigrioraz z grofiora rdicē albā z grandē zc. **Phya.** arcion proso pidia aut. pso pio dnt. folia cucurbitē ortiue similia h3z duriora z maiora z nigriora z aspera. astayest maior cū folijs radix maior z alba zc.
- A**rciō. **Pli.** aliq arcturiō vocat. filis est verbasco folijs nisi qd yrfutiora sūt caule lōgo molli semine cimini. nascit i petrosis. radice tenera alba dulci qz. decoqitur in vino ad dētū dolorē. **Phya.** arcio aut asturiō z ista folia filia sōmo. h3. h3 rotunda z aspa. radix mollis z alba z dulcis. asta lōnga z mollis. semen cimini minoris simile zc.
- A**rcolabū **Hemostenes** ē grece ferreū instrumentum cyrugicorum ad aliquid adprehendendum.
- A**rchos grece podex anus.
- A**rcuatus morbus dicebatur ab antiquis ictericia a varietate coloris vt yris. alijs etiam nominib9 vocatur vt infra. in yc.
- A**rcus apud **Paulum** dicitur anus podex ca. de exitu ani et est a greco arcos.

Arenos thbus in antidotario **R**ibasi in tyriaca est masculum thbus. nam aryn. g. masculus.

Arctica g. rarefactiva. **A**lex. ca. de cau capilloz.

Arestion g. exponit **S**te. in synonymis qd e ara. bu sinum. vtrūqz corruptum puto.

Aretica g. virtuosa. aretipaxia virtus industria.

Argalia inslfm quo liquores spiciuntur in vesicash qd fringa dicitur.

Argemon g. est tertia spēs vlceꝝ cornee apd pau. infra in botrion. **I**tem infra in vlcera.

Argemonia **F**oli. folia hꝝ equalia diuisa apii mō. caput in cauliculo papaueris siluestris radice hꝝ cuius fucus est crocei coloris acris z acutus. nascitur in arcis apud nos. nostri tria genera eius faciunt z id multum. pbant cuius radix thbus redo. let zc. **S**ya. argimoniaꝝ vocat. **I**ta. n. lfa. **A**. apud grecos cū in latinum vertitur nūc. e. nunc i. sonat.

Argimonia que eadem est. **B**. herba omnibus nota que ferraria minor dī. filis in omnibus agresti papaueri vl amoni herbe. sed distinguitur quod caput superius latus hꝝ z feri⁹ florescit. z neqz ita feniceum facit florem sed croceum. radix est illi de sursum rotūda ex qua dimittit croceum sucuz acrisioris virtutis qui couenit oculorum nebulis z argimōi in oculis nominatē passioni. nascitur in capis vl circa sepes. cui⁹ cadit greco noīe eupa. toium dī. eo qd diurectica sit valde zc. **S**te. in synonymis argemon exponit se catipui i arabico

Argilla terra viuida terra figuli vnde vasa fiunt dicta ab argis vbi p̄mo de ipa vasa facta sunt. argillos dicit grecus.

Argiros g. argentum. **I**nde litargirium qm̄ litos argirites. i. lapis argenteus vel argenti.

Argirofoza confectio quedam in antidotario vltim dicta ab argento.

Arilli s̄ arida grana vne ab ariditate dicti. vbi op⁹ est stipticis vti conuenientes maxime. q ex acer bis vuis fuerunt ḡarta. g. dicuntur.

Aristologia **B**. dicitur a grecis setalos z apistō qd fetis maxime sit apta. vnde nomen accepit. **S**. tria sunt genera rotūda z longa z dematis. **R**o. tūda dicitur femina folia habens edere filia odorata cum vicissitudine obrotūda z mollia z lenia tactu. multas virgas ex vna radice habens longas. florem album z rotūduz habet in medio crocei floris sed inutilis. radix est rotūda z odore nō iocunda. gustu tamen non brumosa. **A**onga vō aristologia masculus est que z dactilis vocatur. folia hꝝ oblonga z virgastenus longitudine duarum palmarum. florem purpureum profet non odoratum z cum marcuerit sicut flos piri appet radix est illi i robore digitali z odoris bōi. **I**lla que vō dematis virgas habet tenues z longas. folia obrotūda similia ozidio minoi. florem simile rutte. radicem oblongam z tenuem corium habentem crossum z odoratum qd pignētarii ad cōfectionem oculozum miscent z reliquis medicamē

tis sicut rotūda zc. **P**oli. inter nobilissimas plantas aristologie grande nomen dedisse v̄. quattuor eius genera vnum tuberibus radix similia. rotūdis foliis inter maluam z ederam nigrioribus mollioribusqz. hanc feminam dicunt. alteruz masculum radice longa quattuor digitorum longitudine. baculi grossitudine. tertium longissime tenuitatis vitis nouelle cuius sit precipua vis. que z dematis vocatur. ab alijs cretica. omnes colore bareo caulibus puts flore purpureo ferunt baculas puas vt caparis. valent radice tñ. **S**it et que plistolochia vocatur quarti generis tenuior qd. prime dicta dense radice capillamētis iuncti plenioris grassitudine. hanc qdam pollirizon nominant odor oium medicatus. sed ob longe radici tenuioriqz gratior. carnosus enim est corticis. vnguenti quoqz nardinis coueniens zc.

Aritillum porum vinee. interdum vocatur aratillum.

Aristologia ara. z araud vocatur.

Arkeutidas vocant greci fructuz iunipi. fm **G**ali. in li. de alimentis.

Armatum ca. de tracomatibus **P**aulus.

Armech in. ij. canonis. **A**. exponitur qd est herba iama. bōi odoris similis cinamomo crosso. **S**o. **S**era. ca. de egretudinibus gingiuaz dicit qd est medicina inda similis cinamomo. est bona vt dicit vlceribus ozis. phibēs dilationē eoz. videan sit cortex bucee. scribit tñ ara. armeal. harmel vero ē aliud vt infra i suo loco. **S**te. scripsit armacū.

Armenium fm. **B**. bonum est lene z colorem graueum habens sine lapide z fragile nō graue sicut crisocola zc.

Armentalis fm. **B**. ca. de coniza dī a qbusdā que dam spēs policarie.

Armeritrias g. est id quod ara. dicitur kali⁹ de quo infra in ka. quod patet ex concordia. **A**lmanfo. libro septimo in confectione medicaminis dicti caliditon cum pratica de greco translata. ei simili eodem loco vt fieri aquam primam ex calce et kali. grecus ex calce z armeritrias.

Armolap pro harmel aliquando reperitur. aliquādo ermola infra in bisaca z in harmel p. b.

Armozatia rapistrum raffenus agrestis secundum **S**yasco. z **P**linium. aliquando marmozatia z lacena vocatur.

Arnebus **S**te. p̄ harmel qd est lepus scripsit.

Arnos g. agnus idem.

Arnoglosa i. agnilingua. **A**. linguam arietis vocat est plantago infra.

Aromaticum de quo. **A**. ca. facit v̄. qd sit calamus aromaticus. **B**. vero facit ca. qd incipit aromata qd non concoctat cū. **A**. in illo ca.

Aron a **S**yasco. sic describitur. z est iarus dicitur serpentaria minor. nota est infra in dracontea z iaro.

Arosticos g. egrotatiuus.

Arostos grece eger.

Arsef. in. iij. **Almā.** ca. de holeribus puto q̄ ē artof
q̄d est cardus vt infra.

Arsenicum a greco arsinago vt **Cassius** felix. ara-
vero d̄f azarneth z zarneth due sunt ei spēs ci-
trinam. s. aureum laminosum. aliud rubeū nō la-
minosum. q̄d sandaracha apud. **B.** in libris gre-
cis vocatur. q̄dam lēnias vocauerūt sed infra de
lēnias auripimentū ē vt r̄qz d̄f.

Arsen **Pli.** aliqui semen mādragore sic vocāt. alij
mozion. alij ypomenon. sile est semini porrorum

Arsenogon. **B.** ca. de folio agresti est foliū q̄d ma-
sculum vocant.

Arsinagon arsenicum vt **Cassius** felix.

Arsunegum apud **Palyabas** multa hoc noie vocā-
tur. nam in. ij. practice sic vocatur laurus. **I**tem
ibidem supra exponitur q̄ est cepe. **I**tem alibi
exponitur q̄ est amigdala. sed in capitulo se-
etbice in quadam cōfectiōe inuenit arsunegi ex-
corticati z amigdale dulces mūdare quare nō vi-
dentur idem. **I**tem in. ii. ca. d̄ fructib⁹ arsunega
vocat oliua. quare veritatē scire nō potui. nulluz
nāqz. s. noiatoz sic vocat apud arabes l̄ grecos

Artagena. g. d̄f cōturnix vt dicit qdam grecus. sed
ortyx dicitur.

Artbanita per bani bartanita scribit in ara. **I**nqt
A. est buchoz mariē z narrat finonez. **B.** d̄ qua-
dam planta q̄. g. d̄f lentopodion. deinde dicit q̄
nō est illa artanita q̄ hēt in vsu suo tpe q̄ illa ē
spinosa. **I**tem in ca. de sachailisus q̄ ipm ē spēs
buzoz mariē. z genus artanite. **E**go aut̄ translu-
li ca. de artanita de li. **B.** in lingua ara. z erat ita
artanita sūt qui vocant eam laobotocodion. z q̄
dam noibas. qdam vero laofran zc. vt apd. **B.**
in antiqua trassatiōe in ca. d̄ lentopodion habet
Item vbi in **Alman.** ca. de apoplexia in cisteri
ponitur artanita. in pratica greca que est eadem
cum eo ponitur saponisice berbe radix. z vbi in
Alman. hēt buchoz mariem q̄d est dictū fumi-
guz. dictus liber hz maria capnusa. z capnos. g.
est fumus. **I**n ceteris aut̄ locis illius capituli eo-
dem modo se hēt. **I**tem in cap. de sciatica vbi
Almanfor in suppositoio hz ciclamē. dicta pra-
tica hz saponisicam radicē. z sic videre potes q̄
ara. de his medicinis z d̄ multis aliis que a. **B.**
scripta sunt nō habent plenā noriciā. sed aliaz p
alia ponunt. sicut z apud nos cōtingit. q̄d pate-
bit in hoc ope in suis locis.

Artantus **Jo.** **Sera.** in. vii. ca. de garismatib⁹ dicit
q̄ est calamentum.

Arteriaca passio d̄f qñ reuma ad tracheam arteriā
z lariga d̄scendit z ide raucedo fit vocis. vt pau-
ca. de catarro.

Arteriaca cōfectio ad raucedinē vocis facta. **Cassi-**
us felix ca. de tussi hūida cōfectionē ei⁹ describit.

Arteriotomia. g. est arteriaz incisio q̄ incertis cāis
hz fieri **Alexā.** ca. d̄ caurela epilepticoy. **E**t **B**e-
moste. ca. de lacrimis.

Artemisia. **Pli.** mulieres inquit hāc gloriāz affe-

ctauere in quibus artemisia vroz **Mausoli** re-
gis adoptata herba hoc nomine vocat que ante
Prenis vocabatur. sunt qui ab arthemide que est
dyana arthemisiā cognominatā putāt. quoniam
priuatiz medicatur feminaz malis. absinthii at
modo fructicosa maioribus foliis pinguioribusqz
Ipsius duo genera. altera latiorib⁹ foliis. altera
tenera teneriorib⁹ z non nisi in maritimis nascēs
Sūt qui i mediteraneis eodē noie appellauerūt
simplicis caule minimis foliis. flores copiosi erū-
pentes cum vya maturefcit. odore non iocundo
q̄ qdam botrichi. alij ambrosi ā vocāt. talis in ca-
padocia nascitur zc. **B.** eius genera sunt tria.
Una est fructuosa similis absinthio. folia maio-
ra z pinguiora hz z astas longas. nascitur mariti-
mis locis lapidosis z sabulosis. florefcit ante sta-
tis tempus floribus albis paruulis graue olenti-
bus amaris. Altera tenera est. semen hz minutū
z vnam bastam folijs plenam. nascitur locis me-
diteraneis z altioribus. florem mellinū ac tenuē
z iocidiorē compatiōe pme conferens zc. et
hic tertia spēs non noiatur a. **B.** nec a. **S.** q̄re
est addita. **T**ertia artemisia leptasilos d̄f. i. sub-
tilium foliorum. nascit circa fossas z aggeres. flo-
sculum eius si cōtrueris sanfuci odorem abz zc.

Quodam libro antiquo vbi herbe erūt de picre
tres erāt spēs artemisic. vna q̄ vtimur cōiter si-
milis absinthio folijs longioribus bicolorib⁹ vna
pte albioribus ab alia viridioribus pilosis leniter
fiosculo albo hec vocat tagātes. altera folijs mi-
nutis densis per ramuculos plures super vnam
astam floribus citrinis simul in capitelluz culino
sum dense collectis. hec monoglonos vocabat.
tertia erat similis matricarie flore camomile si-
milis folijs coriandro odorem floris dicebat ha-
bere sanfuci. nasci circa fossas z aggeres vt. **B.**
de leptasilos zc.

Artemisia apud arabes vocatur berē gesis vt infra
in be. ostendetur.

Arcion. g. **Dau.** ca. de difficili ptu maxime inquit
aut astringit. aut exartio fit aut abrupitur zc.

Arthomatha. g. pau. ca. de cyrugia capis se articli.
Arthion ē est qdam herba q̄. p̄supida d̄f.

Arthomeli. g. panis cū melle factus. **Alex.** ca. de ca-
thaplastmatib⁹ ad splenē cū ergo cognoueris zc.

Arthritica. g. arthetica. arthriti. inofos arteticus. vñ
in q̄ plumbus libris antiquis de greco translatis
inuenimus arthriticam passionem p artetica.

Arzara. apud **Auicen.** est rizi. z in **Serapio.** etiam
verum in capitu. de pino dicit q̄ masculus ex pi-
no dicitur arz. z hoc affirmat auctoritate **Pani-**
se. verum in libro de doctrina arabica exponitur
q̄ arz est cedrus arbor z rizi vocatur ibi reuz. pu-
to tñ arz ē quādam spēm abiectis. cuius lignuz
subruffū dictā nō ydiōate arzer. i. ātiqz tñ synōi-
mis iuenio q̄ arz est cypressus. **S**te. arzū rizi vo-
cauit. non est mirum si plura vno eodēqz nomie
vocentur apud perigrinas linguas cum idem.

apud nos inuenitur.
As ara. mirtus. verum in comuni sermone ribam vocatur. z sic e in libro de doctria ara. g. vero vocatur mirtine.
Asa e gummi filij fz. **B**. g. dicitur lasar apud **P**li. interdum vocatur laserpicium vel asa vel herba eius. Quedaz e fetida que vbiqz reperitur. alia dulcis qua nuqua vidi nec audiui aliquem vidisse. ara. d'altit.
Afacum vocat **S**te. amoniacum.
Afenerij in. iij. **A**lman. ca. de sale conditis exponit qd e qdam piscis magnus falsus.
Afane scripsit **S**te. p asuce qd e v'nee in. iij. li. in electuario cabadi vel caladi regis.
Asaragi in. iij. **A**lman. e virga pastois. sed z infra i ha. melius de ea.
Asaron. g. asarum. **B**. affare qd multi narduz agre stem appellant. folia habet edere similia tenatia z rotuda. florem inter folia iuxta radicem purpurei coloris in similitudine iusquiami. semen simile yuis apud **S**era. sile cartamo. habet etiam radices plurimas tenues z nodosaz z geniculozas similes agrosti. i. gramini. suaves odore z remoz dentes linguam cum sufficienti seruoze. nascitur in locis ymbrosis z montuosis in frigia z i **I**ta. lia z in ponto zc. **P**li. asarum pro nardo agrestis habetur a quibusdam. bis in ano floret z cetera. vt. **B**. qui bacaram vocant minus bene dicunt nam bachar vel bacharis alia herba e vt infra in ba z **P**li. redarguit dicentes eadem esse
Asarus. **B**. in alio ca. e herba inquit minimam radicem habens. viridis est sicut oliua zc. alia est a dicto asaro.
Asbestos. g. calt. sed asuestos pferunt.
Ascaragum in. ij. p. atice **P**aliabas. p asfero repit.
Asach ara. sed melius arach e amoniacum.
Aschas **P**au. cap. de ranula sub lingua medicina mihi ignota.
Aschiron z asquiyoda sifa sunt inter se. sed aschiro maiores habet ramos qd asquiroydes vocatur zc. **P**li. infra in asquiron.
Aschlanotim. g. **P**au. de debilitate coitus. e species stellionis. ascabanotim etiam inueni alibi in antiquis libris.
Aschlepias **P**li. folia habet edere similia. ramos longos. radices numerosas tenues odoratas. flos est ei aureus graue semē seculatum. nascitur in montibus zc. **B**. hec eadem de ipsa. sed flos grauis est odoris. z semē panici sile zc. vt hic apud **B**. sic vocatur a quibusdam draguntea. z etiaz tertia spes origani de his quas scribit sic vocatur ab auctore. nam asclepius antiquissimus medicorum fuit q z esculapius dicitur.
Aschlites vel vt. g. aschites ab aschos qd est vter. **P**au. ca. de ydropisi aliquando inquit plenitudo humiditatis cum minia ventositate inter pyreneon z viscera gregatur qucadmodu in vtre quodam. vnde passio aschites vocatur.

Aschos vter grece.
Ascholocondrion ara. scolopendria vt in vltio ca. lse alif. in. ij. canonis. **A**. aliqui tamen sine alif scribunt scolocudrion vt apud **S**era. z vtrunqz est a greco corruptum.
Ascuso. g. exponit **S**te. per arabicum dicens qd est aufari z qd e yppicon.
Ased ara. leo.
Asebefafrez ara. e herba filis paritarie vt p3 p **J**o hānem **S**era. ca. de dentifricio. **S**. in. vij. z infra in guidicon.
Aschil infra in cepe muris.
Ascalia infra in tenita.
Asech infra in tribulus z in bafsech.
Asce in **A**lman. puto qd est thimus. nā dicit qd valet vt epithimum. sed. **A**. scribit hāce vel are.
Ascebedenigi. **A**. v. canonis cōfectione trifere maioris inqt ibi. seminis granati siluestris z assechedenigi z granorū alkikil z est persice dariū. hāc zc. q textus videtur falsus. nam sechedenigi est semen canabis. **P**reterea apud **J**oā. **S**era. in. vij. in eadem cōfectione z eodez loco sic se habz bndach. z est semē granatoz siluestriū z sūt graha alkikil z in descriptōe alia loco ipius dariū. hāc z est bederamē zc.
Aseid in. iij. canonis. **A**. ca. de cura sodecalē. vene aseid. i. brachij. said ara. d'f.
Asnea scripsit **S**teph. p asnee. qd apud. **A**. usnee scribitur.
Aserēbū expōit **S**te. qd e stagnū. vel plūbū albū. sed puto qd volūt dicere asreng qd e miniū cui mate ria e plūbū. nam stagnuz ara. vocat rafas vt apd **A**. z cazdir. vt li. de doctrina ara.
Aserofi. supra in anatericon.
Asfaltos dicit grecus. nos asphaltum.
Asfaz scripsit **S**te. p asfur infra.
Asfeaz apud **P**li. vocat viscus ppe quercinus cuius planta in quercu nascitur.
Asengi ara. spongia albagari marina qd gesase z et sedse d'f. sed asengi e a greco corruptū. f. p. p. lit tera posita qd carent. nā greci spōgos dnt infra i sp.
Asfi. **A**. v. ca. de seclite scda dicit qd e synapi albū
Asfigi ara. cerusa.
Aspinach ara. p spinachia. f. pro. p.
Asodillos dicit grecus. nos asfodillū **P**li. asfodil lum de clarissimis dicimus herbaz qd hereneon aliqui appellāt. **B**yonisius marem z feminā eē dixit. **H**esiodus in siluis nasci dixit.
Astur ara. croc. otulāus. sed cum hayn scribit. hāc. sur vt infra.
Asilouis vocat aliqui amōiacū fm. **S**. ad pfinianū
Asilus. d'f. g. ostrum rustici tabanum.
Aserinamon **P**li. vocat vinū ficticium. qd fit qñ x. sextaria musti albi cū dimidio aque seruet do nec excoquat aqua alij sextaria. x. tridem pluue. in sole. xl. diebus torrent danda egris qb. vini no ra timetur zc. tridem aqua intelligo vt supra. f. sextarium mediū cū decem sextarijs musti.

- A**sinthesi. g. **A**lex. ca. de signis humide distempn-
tie epatis ē dictu non extenuatus ab. a. qđ ē sine
z sinthesis extenuatio quasi sine extenuatione.
- A**sios fm. **B.** vocatur arbor amoniaci ca. de amo-
niaco.
- A**sires in antidotario diuisionū **R**asisi cōfectione
ad epilepsiam exponit qđ est assodillus.
- A**s ara. ē radix.
- A**sirengi apud. **A.** dicitur ara. asreng z ē azaron ē
minium qđ fit ex cerusa z per decoctiōem rubei
coloris aptū pictoribus z infra in si.
- A**sitia. g. ieiunia assitos ieiunus.
- A**sius in. ij. canonis. **A.** lapis qđ a. **B.** vocatur lapis
asius. in alexadrina tm̄ modo inuenit optim^o co-
lore candidus z leuis in modū pūicis z veluti pul-
uis manibus insidens. alius ē puniceus ad natio-
nes nigras p̄ altum z sup̄ficiem z veluti falsedi-
nem scabrosam z mixtum colorem albū vtrunqz
aut hz saporem falsuginosum z nitrosū zc̄.
- A**sincor ara. stincus.
- A**skil apud. **A.** vocatur sq̄lla. sed imitatione greci.
nam ara. vocatur hanfel. z ideo aliud etiaz facit
ca. in han de ipsa.
- A**sma ē offensio anbelitus cū sonitu a greco asma
qđ ē cantus in li. de doctrina greca. z in **P**salte-
rio vbi nos habemus canticū vel cantum. grec^o
hz asma. **P**au. ca. de asma sine febre respiran-
tes vel decurrentes ocus ab euentu noiat asma-
ticos. eisdem vero ipsos ex eo qđ toracez erectū
suant timore suffocationis ortomicos vocant.
dysnia vero cōis ē casus ad has z p̄fres cōsequēs
passiones zc̄.
- A**sma vero. g. anbelitus aura flatus spiritus spi-
raculum.
- A**smachum dixit **S**te. vocari absinthium sed ne-
scio qua lingua.
- A**snee ē lanugo vetustaz arbor. apud. **A.** scribitur
vsnee. sed ipm̄ ē in lsa alif.
- A**snē etiam apud. **A.** scribitur vsnē z ē puluis abster-
siuus quo saraccii mūdificat sibi manus. z sunt
ei multi spēs. quarum vna fit ex kali vnde fit sal
alkali.
- A**sogiros dicebat greca herbaria qđ ē planta que hz
folia similia folijs rute p̄ferens semē in tecis quā-
dum comedunt capre habent lac valde laxatiuū
qđ puto rutam caprariam.
- A**solipidios exponit **S**te. qđ i ara. vocatur catathā
vtrūqz ignoro.
- A**spalatos **P**li. nascitur vbi z ciperus arbor spina
candida magnitudine. arboris modice. flore rose
radix vnguentis expetitur tradūt in quacūqz fru-
ctice curuetur arcus celestis eādē quicūqz sit
aspalati suauitatem odoris existere. sed si in aspa-
lato ienarrabilem qdam cum erisceptron vocāt.
alij sceptrum belisei cuius probatio est in colore
ruffo vel igneo tactu etiā spisso z odore castorei
in egypto nascitur z in aaron peius qđ lidiuz ma-
ioribus folijs ac varijs. illa breuia ac miuta z odo-
- rata zc̄. est aspalium z darissam de quo imme-
diatē.
- A**spalium in vero exemplari ē aspalatum vt **P**li.
z scribitur in multis antiquis antidotis aspalatuz
corrupte. **B.** nascitur in asia z rodo. cuius spēs
due sunt. **E**st enim vna spinosum fructicem et
thyrsum grauem habēs z cum sponit cortex ap-
pet coloris purpurei l̄rubei solidū hōi odoris sa-
poris amari. **A**lia spēs hz lignū gro ssū albū aspū
n̄ odoriferū debilis virtutis zc̄. hec vocatur apđ
arabes darissabā vt appet per concordia Zui-
cēne in illo. ca. z per **S**era. ē eadez que aspalos
supra a **P**lini. of. **S**te. etiā in synōimis aspa-
latos ē darissabā et quidā super hoc addit qđ hz
florez croceum. et ex ligno eius fiūt casule et no-
minatur in barbaria asdani.
- A**spaltum. **B.** est bitumen iudaicum. a iudē ari-
dum aliud liquidum. **S**ed aridum gignitur in iu-
dea fenice sidonia qđ est primum et tondi potest
vt cetera pigmenta. **L**iquidū vero generatur in
babilonia et appolonia et sicilia. reperitur autē z
inatās in fontibus zc̄. **P**li. bituminis sulphu-
ris. prima ē natura est velud limus a iudee lacu
emergens in syria circa sydonem opidum marti-
num. **S**pissatur nāqz et indensitatem coit. **E**st
vero liquidum bitumē z acchytiū z qđ a babilōe
inuebitur ibi qđdem z candidum gignitur liquidē
est z apollonaticū que oia greci pissaspaltōn ap-
pellant ex argumēto picis z bitūinis. gignitur z
pinguis liquoris in sicilia agrigentino fonte infi-
ciens riuum. incole hic orūdinum pāniculis colli-
gunt citissime sic adherens. oēs vtātur eo ad lu-
cernarum lumina olei vice zc̄. z infra naphtha bi-
tuminis generibus ascribitur. uez ardēs eius na-
tura z ignium cognata. p̄cul abē ab omni vsu zc̄.
aspaltum qđ z bitumē iudaicus z stercus demōis
vocatur a quōsdam est naphtha z petroleuz vni^o
generis sūt. de naphtha infra.
- A**speragus idest spagus. **D**yalco. asparagus aspra-
tilis qđ multi miacanton aut ymon appellant zc̄.
aspratilis dicitur quia asper. **P**linius siluefrez
sparagum aliqui corudam aliqui libicum vocant
attici omnim z cetera. **P**aulus de cura empico-
rum elium asparagum vocat. z ara. vocatur ha-
lium quāuis vulgo sepe ab arangi dicat. z vtrūqz
a greco.
- A**sparagus apud **G**al. libro de cibis vocat omnis
sumitas plante dum est in teneritudine sua sicut
est asparagi sumitas qđ comeditur.
- A**sparos in antidotario vli in confectione mitrida-
ti minoris puto asparagum nisi adiectiuetur p̄e-
cedenti qđ est millilemine asparos.
- A**spis grecum est.
- A**splenō. **B.** a splenō aut scolopēdria aut spleniō
folia hz scolopendrie venenose silia. nascit locis
saxosis vel pietib^o z ex lapide fabricat folia ei^o sūt
multa ex vna radice ascendētia diuisa sicut poli-
podii subtus rubea z aspera semper viridia. ē vō

sine asta sine flore z sine semine zc. p. descriptio-
nem eius arbitratus qdam est q. beceet q. mo-
derna vocant. ceterach z ipsam. p. scolopedia ac
cipiebat. veruz in libris antiquis z grecis vidi de
pictam eam fin formā eius quā linguam cerui-
nam dicunt excepto in vno atiquo libro vbi erat
istius figure q. **B.** descriptit. **P.** li. asplend sūt
q. hemionon vocant folijs trietalibus multis ra-
dice limosa cauernosa sicut filicis candida birsu-
ta nec caulem nec florem nec semē hz. nascitur i
pictibus opacis hūidus. laudatissima i creta zc.
Aspratilis. i. asper inde dicit. **B.** spagus aspratilis
vt supra. q. asp est inde pisces aspratiles vt apud
Joanniciū. i. asperi. s. squamosi. **Theodorus**
pascianus ca. de egritudinibus epis de piscibus
aut inqt asperos comedant.
Aspros. g. albus filr z leucos.
Asquiron. **B.** siue androsomon spēs est ypici vt su-
pra in androsomon. apud **Sera.** et affirmat. sed
arabs volens dicere asquiron dixit asbirac.
Asrengi ara. est minium qd ex cerusa fit p decoctio-
nem z vocant sirengi vt apud **A.** z azareon.
Asta alexadrina apud **B.** dicitur comedafnes vt
infra suo loco.
Astata. g. locusta piscis q carunus dicitur. **Alexā.**
ca. de dicta melacolicoz. li. d. doctrina greca asta
koshchitis. locusta. piscis.
Astacodum scripsit **Ste.** p. sticados
Aster. g. stella.
Astafida fm **P.** li. vocant greci vnam passam.
Astaration ara. yringus. due sunt ei spēs vt patet p
Sera. apud **A.** scribitur atratisus z male. nam i
ara. scribitur astaracos.
Aster **P.** li. planta q a quibusdam bubenion dicit.
qm presentancū remediū ē. cauliculis folijs ob-
longis duobus aut a tribus in cacumine capitel-
la stelle modo radiata zc.
Asteratica ara. bubomon dicunt. virga ē ei lignosa
que super se hz florem mellinum sicut antemis z
capitellum diuisum folia asteri filia. sed ad radi-
cem folia sunt illi longa z aspera.
Asterice apud **P.** li. vocatur dyacodion z dyaco-
midion.
Asterion liber de medicina antiqua **Romani** inqt
inguinalē dicit. nascitur inter petras z loca aspa
hec herba nocte tāq stelle in celo lucet adeo vt
eam videns ignorās putat se fantasma videre. a
pastoribus marime vt zc.
Aster platodes. g. talk z sonat stella lata vt dilatata
apud **B.** gifamia z gifasteros qd ē dictum stella
terrea vel terra astrea.
Astobodos. ara. sticados grecum imitatur.
Astigar ara. **A.** in. ij. planta quā ipse cōpat ad aniu-
dem q ē silium vt supra.
Astorach ara. a greco storax. nam arabes mibera di-
cunt. **A.** de ipso tria facit ca. vnum in lsa alif i quo
sic habetur in ara. astorax. dixit. **B.** q ipa ē spēs
miba zc. z miba ara. ē storax z pp hoc facit aliō

ca. in lsa mibi q incipit storax. z in ara. ē miba.
Ite tertiu in ca. lfe lē eo q storax liqda dō ligia
cuius arbor ara. vocatur lubrie sicut in lsa pz.
Astracum ē pavimentum domus **Alex.** vero p pa-
uimento ipius laris accipit ca. de disinteria. def-
ingt seropina piscis affata in astraco.
Astrafacus scripsit **Ste.** p. andrafatis q ē atripler.
Atractis. g. yringi infra in atracifus.
Astragalus **P.** au. in ca. de dolore ventoso yētris
porcinus astragalus adbustus zc. q ē calcaneus
porci vel talus.
Astragalus **P.** li. ē herba que folia habet longa in
cisuris multis obliqua circa radicem caules tres
alias quattuor foliorum plenos florem iacenti ra-
dices villosas implicatas rubeas peduras. nasci-
tur in petrosis apicis z isdem in vallibus.
Astri **P.** aulus de egritudinibus oculozum.
Astrocubie **Jo.** **Sera.** in. vij. in primo lobochat
voluit dicere strobilie z sunt genera pini gre. vt
apud **Sya.**
Astrogalinos grece auis dicta acalantia vel acha-
lantes carduelius lissinia z est de genere passeruz
ita erat in li. de doctrina greca.
Astron. g. stella.
Astroquiron aut quartō aut pardalicōtes aut quio-
ton. aut quinoctambin dicunt fructer ē longas
virgas habens cuz graui odore z non fragilis fo-
lia edere similia. sed molliora z oblonga z graui
odore mucillagiosa lacrimo plena mellio z semē
in folliculis habens sicut folia minuta z nigrū z
durum zc.
Astularegia qdam affodillum sic vocauerunt. sed
alia videtur apud **Plinium.** Est inquit caulio
acinosi. z ei duo genera faciūt. albucos z caput
cubitali amplius purus leuisq zc. In quodam
libro antiquo inueni sic vocari molochisagria z
ē dictu malua agrestis.
Auoli exponit **Stephanus** in synonymis q ē atra-
mentum. z in antiquis synonymis inuenio q su-
ligo est.
Asum **Stepha.** pro as scripsit q ē mirtus ara.
Asum etiam in secūdo haliabas inueni pro galla. s. z
ipsa bast dicitur ara. quare puto corruptum quia
assum debebat esse admodum suum declinatuz
declinavit enim translator arabica admodum la-
tinorum.
Ata dicit **Auicē.** q ē algarab dicta in capitu. de
gami. sed garab est salix vel species eius vt infra
in ga.
Atamaticon apud **B.** vocatur meu in ca. de meu
Atbanasia grece est dictu immortalis sic vocatur
quedam opiata confectio que in antidotario vli
habetur. sed alia ab ea est que fit cum epate lupi
in quinto **Auicē.** attributa **Gallie.** z apud **Jo-**
bannem Serapionem atanasia etiam vocatur
quedam planta amara que a quibusdam ata-
nacetum vocatur z videtur vna ex speciebus
artemesie.

Atarakie sic scribit in .ij. canonis. **A**ui. corrupte tñ
 nã i ara. è adrach. z è grecũ adarcis q̄ idẽ è. q̄ le
 git ca. e. cũ ca. 6. adarce apd. d. iuciet q̄ idẽ dicũt
Atel apud **S**era. est arbor que auctoritate. **B.** est
 similis tamarisco z est maxima ibiqz describitur
Ste. in synonymis atbalum scripsit z dixit. g. eri-
 ci vocari vide infra in ericis.
Atemedium scripsit **S**te. p. artinat q̄ è átimoniũ.
Ateregium scripsit **S**te. p. atrogi q̄ è citrum.
Ateresa idem in sc̄opzatic. **D**aliabas ca. de radi-
 cibus p. yreos.
Atticum mel apud. **B.** ca. de melle. è illud inqt qd̄
 sub terra inuenitur q̄ qdem apes variole lanugi-
 nose z fortiores colligunt qd̄ gelmiaticũ dicũt zc̄.
 hunc tñ textum nõ puto fuisse. **B.** neqz verum
 q̄ dicit. sed vt infra in mel. sed **P**li. cũ d̄ thimo
 loqtur. mellis inqt atticũ in toto orbe sũma laus
 extimatur. ergo translatum è ex attica thimũ zc̄
 vult nãqz q̄ atticũ ab attica regione dicat eo q̄
 thimo abũdet q̄ timetiũ p. attico ponitur z la u-
 datur. **I**tem idem alibi. mel inqt atticũ melius
 ceteris attice regionis. i. sicilie zc̄.
Atimas **P**li. vocat inquit spẽm quãdam vlmĩ ex
 celliorem alijs.
Atinfa crocodillus. tinfa idem ara.
Athfar ara. yngula. inde athfar altaib yngula aro-
 matica. z è blatabizantia.
Athonia oculoꝝ **D**emostenes è inqt yngis oculo-
 rum humectatio rosida ita vt splẽdidam ferre nõ
 valeant lucem nulla alia manifesta obstante pas-
 sione zc̄. z est dictu debilitas.
Atomon. g. indiuiduũliber de doctrina greca.
Atonia. g. debilitas vel defectus. **A**lex. c. de antido-
 tis ad stõm frũm. **I**tem in ca. de debilitate epat̄
 li. de doctrina greca atonia debilitas.
Atractali q̄ multi meton. agreste vocant fructer è
 spine silis minorã hñs folia z minuta supra ip̄as
 virgas. z ois virga nuda è qua mulieres. p. fulis
 vtũtur super quã virgã coma est spinosa in q̄ flos
 est viridis. radix est illi tenuis z vtillis zc̄.
Atrogonis siue trageon. nascit in creta tñ insula z
 maritimis iunipi silis z semine z folio z ramis. su-
 cus eius lacteus.
Atramentũ ab atro colore dictum. **B.** de ip̄a duo
 facit ca. **U**num sic atramentũ sutoꝝ qd̄ foditur
 in metallis z glutina circa foueas in qbus es in-
 uenitur. hec in aceto acerrimo multo tpe mace-
 ratur z sic seculẽtum qd̄ sublederit siccatũ et est
 optimum q̄ est qñ colore sulfureo z aliquatenº
 subuiridicans z q̄ cito denigratur si aqua asp̄git
 zc̄. **A**liud ca. sic atramentũ scriptoꝝ extedarum
 lignis fit fumo. s. ip̄az cuiº vncijs tribus vna ad-
 miscetur gũmi zc̄. non vñ eẽ. **B.** nam alif̄ d̄ his
 scribit z aliter vocat. deficiebant tñ in exemplari
 vero ob vetustatem duo ca. de atramẽto. **P**li.
 atramentũ sutoꝝicũ qd̄ calcantũ vocat zc̄. **C**or-
 nelius celsus. idẽ de hoc atramẽto. **A.** facit vnũ
 capi. qd̄ vocat tincar. **I**tem atramentũ d̄ que.

dam spẽs vitrioli q̄ vulgo terram franciscam vo-
 cant. atramentũ scriptoꝝ apud diuersos multũ
 ex rebus fit modifqz varijs. **N**az greci z arabes
 ex fumo faciunt tedaz vel alioꝝ seu fauilla. alij
 ex galla z vitriolo. alij ex corticibus arborũ z fm
 diuersitatem ipsoꝝ materie sunt eoz virtutes.
Atracifus sic scribit apud. **A.** corrupte tñ. nã i ara.
 est astraticos. z est yringus. q̄ aut. **A.** dicit q̄ est
 medicina cognita cum kali extimo eo q̄ nascitur
 in litozibus z sabulosis sicut kali z iuxta ip̄ũ. **G.**
 in li. de alimẽtis astractis inter plantas spinosas
 noiat q̄ istam credo z sic. **A.** grecum imitatus è.
Atria g. tri. de pasta fiunt fila longa.
Atriplex. g. vocatur andrasaxis vt apud. **B.** z cri-
 solacana z est dictu aurum olus vt infra. s. ara.
 kataf z sarmeth d̄. **S**te. coaturum z sermach.
Atrosia. g. sine cõuerfioe sicqz vocatur extenuatio
 q̄ fit qñ nutrimentum non cõuertitur in substãtiãz
 mẽbroꝝ que z synthosis d̄. **T**heodorus suo ca.
Item **C**assius felix ca. de egritudinibº stomachi
 cessatiõem nutrimenti greci atrosiam vocant.
Atrosia oculi **D**emostenes est inqt q̄ aut ex nimio
 dolore capis in acutis febribus aut ex illa curatio-
 ne q̄ piquitissimos vocant vel anatrophi sepius
 fiet totius oculi diminutio cũ obtusione visus z
 ip̄ius pupille breuitate zc̄.
Atrogi ara. citrum sicut est apud. **A.** in .ij. canonis.
 inde turigem possessiũ. i. citratum sic vocatur
 qdam spẽs ozimi vt infra.
Atufaron **S**te. est luffum minus è iarus z aaron di-
 ctum vt in suis locis.
Auantia sana mũda. gariofilata idem. z a qbusdam
 pes leporis. sed alia est vt infra patebit.
Auetrion apud **J**oãnem **S**era. ca. de trociscis est
 eupatorium.
Auellana indica hoc nomẽ f̄z. **A.** cadit super duas
 medicinas. vna quarum vocatur ara. roba. s. ali-
 qui libei habent flõ roba. z est quartum ca. in litte-
 ra re. z est calida z sicca. alia vocatur faufel. z est
 fructus similis nucĩ muscate qui sepe defertur in-
 ter cynamomum. z est frigide z sicce complexio-
 nis de qua infra.
Auellana eo qd̄ è nomẽ ponderis fm. **A.** è aureus
 vnus ergo est. s. i. semis z darchimie. i.
Auena. **B.** siue vt greci dicunt egilops herba est
 que serpit inter segetes cum folijs tritico similibº
 simplicibus quidem sed yrfutis cũ tenui calamo
 habenti in sumitate semẽtribus teguminibº am-
 bitum ex qbus ariste similes capillis extant zc̄.
 hec apud. **A.** vocatur deuser z infra. i. egilops.
Ausa **J**ohãnes **S**erapio. capi. de ydropiti. z est in-
 quit albacartir z est planta cuius fucus educit
 aquam citrinam. quidam sambucum vel ebulus
 putauerunt.
Aukos. g. pisa legumien.
Augma ab augeo augmẽtum.
Augmasticus species sinochi que semper augeri
 videtur.

Auissa virga est sarmentosa folia hñs rotūda ī qua virga semē. p̄fert in moduz capis aspidis z lata nascitur locis montuosis z asperis zc.

Aulicus est cānula qua aliquid in aure existēs suggitur vt **Alexā. c.** de eo q̄ cadit in aurem grecū ē

Aumeli exponit. **A.** q̄ est oleum dulce valde spissū sicut mel z plus z extrahitur ex cruce arboris que est in terra murrie dulcis z non dicit cuius arboris verum in li. **B.** in ara. de ipso tractatur ī ca. de oleo oliuarum. **B.** oleum mellis d̄ palinuria syrie nascitur ex arbore que oleuz facit in sapore sife melli zc. **F. A.** in. v. canonis tractatu d̄ vnquentis in quodam ca. inqt granoz que inueniūtur in fructu plāte q̄ d̄f aumelli zc. verum primū aumeli aliter scribitur in ara. s. sic secundū vero sic q̄ potius sonat romoli. **Pli.** sponte inqt nascitur in syrie maritimis oleum q̄s elcomelli vocant. manat ex arborib⁹ pigue crassi melle vt re fina tenuis sapore dulcis zc. huic p̄cordat albanī

Aunici florum in antidotario vli in confectione elmatice tyriace.

Auquile grece **Demostenes** ē palpebre cōnatura ton. i. cōglutinatio. q̄ sumfisis d̄f z est eius natura lis conglutinatio.

Auram ara. apofema vt in li. de doctrina arabica.

Aurea alexandrina dicta ab auro q̄s recipit. aut q̄ virtus eius prestat sup alias opiatas cōfectiones.

Aureus est pondus. 3. i. z scis darkimie tantūdem auellana trūdem.

Auricalcum nomē cōpositum ex latino z. g. q̄si aurum es. nam greci chalcos es vocant.

Auricula muris. **A.** de ipsa ca. facit in secūdo z nō est maiorana vt putauerunt quidā sicut **Constātinus** in secūdo practice p̄tegni. aliud nāqz. **A. d̄ maiorana** facit ca. preterea vide in practice **Joānis Sera. c. d̄ tortura** otis q̄ ipsas diuersas asserit quāuis in caput purgijis eiusdem sint opatōis

A. describit hāc plantā fm opinionem. **B.** diuersam ab ea quā vult. **S. z** videtur fm descriptione eius relatā. **B.** q̄ sit vna ex spēbus anagalidis z hoc vult auctor alhāque plāta etiā in caput purgijis optima asseritur. verum ego vidi ipsam depictam in li. **B.** arabico diuersas ab alijs plātis tādem p̄. **A.** ipaz ignozasse. **Ste.** ē ī suis synonymis dicit q̄ angallus est auricula muris. miosata vel vt inueni in greco miota ē dictu auricula muris. vide infra in sermone **Pli.** z sermone. **B.** in synonymis de. **A. S.** z in lēdo practice

Pali ē filr̄ apparet vt supra dictum est.

Aurigallis fm. **B.** d̄f omnimon.

Aurigo dicebatur ab ātiquis p̄teritia a colore auri **Cassius** felix.

Auripigmentum latinum nomē est ab aureo colore. g. arsenicum d̄f q̄ interdum arsinagon reperitur ara. vero zarnech z azarnech due sunt eius spēs. vna que. g. p̄pe arsenicum dicitur. z est eltrinum seu aureum laminosum. aliud q̄ sādarcham d̄nt. z est rubeum non lāinosum. **B.** arse-

nicum nascitur in metallis vbi z sādarcha. eligē dum vero est p̄tes latas in breuitate z aureū colorem hñs sc̄p̄abiles venas hñs a se vt posite super p̄tes videatur mūdum non hñs aliquas sordides. tale vero in eleponto nascitur. sunt enī marime genera duo. vnum est quale supra scriptuz est. z aliud fuscum in colore sandarace q̄ ex p̄oto z capadocia venit zc. sandaraca etiā p̄ vernice accipitur eo q̄ arabes eam sandaron vocant vt in. iij. **Almenso.** apparet. q̄re qdam transfatores sandaracham scripserunt vt apparet in secundo canone. **Aui.**

Aurum romanuz apud. **A.** cū. b. scribi debet haur vt infra in ha.

Aurum Pli. omni inquit auro effoso inest argentum vario pondere alibi dena alibi octaua parte in vno tñ gallie metallo q̄s vocant albucarcise tricesimalista portio inuenitur. vbi cūqz vna argenti portio est electrum vocat zc.

Ausegi in regali dispositione pro auzig inuenitur z est ramnus.

Ausim in antidotario vli ad purgādum pulmonem

Autul apud. **A.** nomen ponderis z est granorum orde nouem.

Arimo. g. apud **Oribasium** capi. de elisteribus est mozdicatio.

Axon apud **Pli.** est noctuaz genus maximū cui⁹ pluma auri mō micat.

Azabale ara. fm **Jo. Sera.** in. vij. in confectione noiata kaelkigei ē mu. q̄ est meū.

Azanie pince fm **Pli.** vocantur quē arbore ipa se diuisere.

Azarcon supra in asrengi. z inde in firengi.

Azarach dicit. **A.** vocari berberos in. ij. ca. d̄ amirberis. sed **Ste.** vocat zeresquia.

Azena ara. cōtractio vt **Joānes Se.** ca. d̄ sciatica.

Azerenum in tertio practice **Paliabas** ca. d̄ tertiana non vera. trocisci inqt de būffegi. i. violarū mātur azarenū recētū zc. z nō noiāt ibi violas nec benefegū quare v̄ q̄ azarenuz sint viole. s̄ nec grecū nec arabicum.

Azul in. iij. canonis. **Aui.** est lapis lazuli. sed arabic. scribitur lazurd.

Azem infra in epatica z in hāzez.

Azaraseen infra in fefire.

Azelim infra in granum azelim.

B litteram greci vita vocāt z in sono. u. cōsonātis p̄ferunt. **Hā** dicit vasilica. latini vero in sonum n̄si. b. transferūt z dicunt basilica. aliter aut greci l̄sam. b. nō p̄ferunt nisi q̄n. m. ascedit p̄. tūc illud. p. in sono. b. p̄ferūt nam scribūt ampeloz z legūt ābelos b. v̄o arabes eodē mō sedam scribūt ī serie sicut latini z cūdez sonūbz. v̄ez sepe sine vocali aliq̄ p̄ additōem notarū variatur z facit ba. be. bi. bo. vel bu. z cetera consonātes eorum.